

SIJEČANJ 2014

KAPELA

ČASOPIS HRVATSKOG PLANINARSKOG DRUŠTVA KAPELA

Sadržaj

- 3 RIJEČ UREDNIKA:** napisao Hrvoje Zrnčić
- 4 UVIJEK SPREMNI:** napisao Hrvoje Zrnčić
- 5 GDJE SMO:** napisala Emilija Ebenspanger
- 5 MREŽNA STRANICA:** napisao Hrvoje Zrnčić
- 6 NAJLJEPŠA ČETRDESETO-GODIŠNJAKINJA:** napisao Hrvoje Zrnčić
- 7 DOSTUPNOST VELEBITA:** napisao Hrvoje Zrnčić
- 7 PRATNJA:** napisao Branko Divjaković
- 8 TABLICE I STATISTIKE:** sastavili H. Zrnčić, J. Šantić, S. Ferina Mrva, I. Cvetko, M. Vargek
- 9 IN MEMORIAM:** napisao Josip Zlatko Šintić
- 9 TAJNI RECEPT:** napisao Hrvoje Zrnčić
- 10 MARTINAŠI:** napisao Eduard Taiber
- 10 PLANINARSKI VODIČI:** napisala Jagoda Šantić

- 11 PRVI (E) PUT:** napisao Boris Bjedov
- 11 UKRATKO:** napisao Hrvoje Zrnčić
- 12 U POTRAZI ZA POSTOJANJEM:** napisao Hrvoje Zrnčić
- 16 PRIJATELJU:** napisao Luka Kvočić
- 20 OBLJETNICE PIRAMIDE:** napisao Josip Zlatko Šintić
- 22 MONTE ROSA:** napisao Matej Perkov
- 30 DOLOMITI U LIPNJU:** napisao Goran Zadražil
- 32 PRVI JE... PRVI:** napisao Mladen Megyery
- 36 MLADI LAVOVI:** napisao Matej Perkov
- 40 ŠKOLARCI NA STAZAMA USPJEHA:** napisala Tamara Rehak
- 44 INOKSICA:** napisao Goran Zadražil
- 48 PRIJATELJSTVO BEZ OGRADA:** napisao Mladen Rogošić
- 50 JOŠ PILARI NISU PROPALI:** napisao Hrvoje Zrnčić

Impressum

KAPELA

Časopis Hrvatskog planinarskog društva Kapela
Godišnje 2. Broj 2, Zagreb
Izlazi jednom godišnje i besplatan je

IZDAVAČ

HPD Kapela, Maksimirska 51 a,
10000 Zagreb, www.hpd-kapela.hr

UREDNIŠTVO

urednik: Hrvoje Zrnčić,
hrvoje.zrnčić@zg.t-com.hr

zamjenik urednika: Matej Perkov,
matejperkov@hotmail.com;
grafička urednica: Ana Kvočić,
annagjuro@gmail.com;
lektura i korektura: Vesna Kaniški,
vesna.kaniski@zg.htnet.hr

TISAK

Denona,
Marina Getaldića 1,
10000 Zagreb
Naklada: 400 kom

Svoju građu za objavu možete snimiti na CD ili DVD i poslati uredniku redovitom poštom ili e-poštom na e-adresu. Tekstove i opise fotografija treba slati odvojeno od samih fotografija, odnosno ilustracije nikako ne ubacivati u tekst.

Uredništvo zadržava pravo preraditi tekst. Stajališta autora iznesena u objavljenim tekstovima, ne moraju odražavati stajališta HPD Kapela ili članova Uredništva.

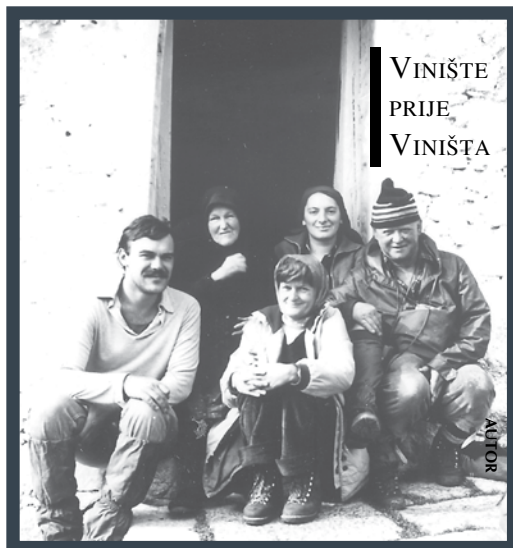
Riječ urednika

Prohujalih 60

Preboljeli smo porođajne muke prvoga broja Kapele, na veliko zadovoljstvo mnogih, što nam je bio dodatni poticaj za daljnji rad. Nadali smo se pohvalama, ali one koje smo primili nadilaze sva naša očekivanja. Primjerice, neki smatraju da je naš časopis trenutno najbolji hrvatski planinarski časopis. Posebno nam je drago što su pohvale upućene zanimljivim tekstovima i fotografijama, kao i kvalitetnoj opremi samoga časopisa. Zadovoljstvo čitatelja pokazuje da smo odabrali dobar smjer u našem radu.

Naslov ovoga teksta predstavlja geslo pod kojim ćemo 2014. proslaviti 60. godišnjicu postojanja HPD-a Kapela. Jedna od aktivnosti, koja će obilježiti jubilej, pisani je osvrt na djelovanje Društva u razdoblju koje do sada nije opisano. Naime, naša povjesnica, povodom 50. godišnjice Društva, opisuje njegovo djelovanje od osnutka, 8. siječnja 1954. pa do kraja 2003. U ovom trenutku, razumno je novi broj Kapele posveti razdoblju 2004. do 2013. Prvotna ideja bila je objaviti opis toga razdoblja u posebnom, izvanrednom broju časopisa. Međutim, gospodarska situacija navela nas je na ovo, racionalnije rješenje.

Naše društvo već je 1992. moralo iseliti iz Končareva prostora. Srećom, već iste godine uspjeli smo dogovoriti održavanje sastanaka u prostorima Mjesne zajednice na Opatijskom trgu. Prostor je bio mali, ali ni nas nije bilo puno, tek 137. Zatim smo se 1997. godine preselili u Mesničku 1 i ostali tamo do 2005. Ispočetka nam je bilo dobro, ali s vremenom je postalo teško. U međuvremenu, broj članova povećao se na 360. Društvo je vapilo za odgovarajućim prostorom. Krajem devedesetih počeli

smo ozbiljno razmišljati i o pomlađivanju Društva. Napisi o tim dvjema temama kao i opisi ostalih značajnijih događaja od 2004. uvršteni su u ovaj broj Kapele.

I ovoga puta pozivamo Vas na suradnju. Spremni smo objaviti Vašu priču s fotografijama, ili samo Vašu priču ili samo Vaše fotografije, i to s Vašim imenom i prezimenom u potpisu. Imate priču i ne znate kako je napisati? Javite se uredništvu radi dogovora. Za tehnički dobru fotografiju potrebno je snimati u najvećoj kvaliteti snimanja koju Vaš digitalac ima. Ne bi bilo loše kupiti karticu što veće memorije jer nisu skupe, a traju godinama. U kupovinu obvezno ponesite i svoj digitalac te još u dućanu provjerite njegovu spojivost s izabranom karticom.

Urednik

Izletnički rezime

U 2013. godini Društvo je s 382 člana ostvarilo

85 izleta s **2333** sudionika. To

znači da je prosječno na svakom izletu bilo po 27 sudionika. Kao i uvijek do sada, na našim izletima sudjelovali su i planinari gosti što govori da je plan izleta redovito dobar i raznovrstan pa je tako

bilo i ove godine, unatoč nešto manjem broju ostvarenih izleta nego proteklih godina. Uzimajući u obzir hrvatsku gospodarstvenu stvarnost, još uspijevamo održati relativno visok stupanj aktivnosti, prosječno skoro dva izleta tjedno kroz cijelu godinu. Prijedlog plana izleta za 2014. dobar je temelj za ponovni napredak.

UVIJEK SPREMNI

Preseljenjem u nove prostorije 2005. godine javila se bojazan da će mnogi članovi, zbog nove lokacije, napustiti Društvo. Naime, nije isto dolaziti na sastanke u Mesničku 1 i u Maksimirsku 51a.

Trebalo je privući nove ljude u Društvo. Jedna od ideja bila je napraviti luksuzne razglednice s motivom planinskog cvijeća, sročiti kulturni poziv za učlanjenje u Društvo i ubaciti razglednice u što više kvartovskih poštanskih sandučića. Dao smo u tisak 2000 razglednica o svom trošku i, u međuvremenu, napisao tekst poziva. „Točku na i“ stavio je Zvonimir Puškarić izrazivši spremnost da on obavi raspodjelu razglednica po kvartu, i to onda kada još nismo ni razmišljali tko će to obaviti. Osjećalo se pozitivno ozračje. Uskoro smo primijetili da broj članova u Društvu ne opada, već naglo raste. Nismo žurili s podjelom razglednica. Broj članova osjetno je porastao pa smo potpuno odustali od podjele razglednica.

Ostala je samo lijepa gesta Zvonimira Puškarića i paket neispisanih razglednica.
» HRVOJE ZRNČIĆ

GDJE SMO?

» EMILIJA EBENSPANGER

Krajem 2005. godine osnovan je Hrvatski orijentacijski savez. Posljedica toga bilo je izdvajanje Orijehtacijske sekcije HPD-a Kapela u samostalni Orijehtacijski klub Kapela unutar novoosnovanoga Saveza. Bilo je to 14. veljače 2006. godine. Do tada je Orijehtacijska sekcija 20 godina uspješno djelovala u okvirju matičnog Društva s kojim je, u skladu sa zajedničkim dogovorom, zadržala nit poveznicu – ime Kapela.

Članovi Orijehtacijske sekcije HPD-a Kapela znali su u svakom trenutku gdje se nalaze. U razdoblju od 2004. do 2005. godine održavali su orijentacijske škole i orijentacijska natjecanja. Bili su peti u Kupu Hrvatske, jednako kao i u Štafetnom kupu Hrvatske te dali dvoje državnih reprezentativaca. Sudjelovali su na 42 domaća i 25 inozemnih natjecanja, na kojima su osvojili brojne medalje i priznanja. Za svoj rad dobili su niz društvenih priznanja.

U Orijehtacijskoj školi 2004. godine skoro svi polaznici bili su djeca članova HPD-a Kapela. Svi su oni sljedećih godina postali vrsni natjecatelji. To ukazuje da nit poveznica s bivšim matičnim Društvom i nije tako tanka, kako bi čovjek mogao pomisliti.

MILADEN VUKANOVIĆ

MREŽNA STRANICA

Kao voditelju Povjerenstva za promidžbu HPD-a Kapela, krajem 2007. godine pripao mi je zadatak da, u suradnji s tvrtkom Elmar, oblikujem mrežnu stranicu Društva.

Najprije je trebalo izbrišati postojeću stranicu, u što sam uložio višemjesečni napor. Potom sam osmislio i doradivao prijedlog izgleda i koncepciju stranice koja se zasnivala na jednostavnom načelu: jedan klik vodi do bilo koje promptno ažurirane informacije. Prijedloge za mrežnu stranicu odobravao je Upravni odbor.

Sve naše želje izuzetno je dobro programirala tvrtka Elmar, a nadopunjavala je i dizajn stranice, primjerice pokaznom planinarskom markacijom. Elmar je odabrao i pripremio dio slika, a ja sam istovremeno napisao sve tekstove i pripremio drugi dio slika. Na cjelokupno oblikovanje i izradu naše mrežne stranice utrošeno je godinu dana.

Koliko je dobro programirana naša mrežna stranica govori i podatak da ni dandanas nema ažurnije planinarske mrežne stranice uopće. Naime, programirano je automatsko ažuriranje koje u prvom trenutku novoga dana jučerašnju, zastarjelu informaciju prebacuje u arhivu, zamjenjujući je novom, aktualnom. Ažurnije od toga ne postoji! Stoga je i razumljivo što smo, prvom prilikom po objavi stranice, dobili nagradu HPS-a za najbolju planinarsku mrežnu stranicu.

» HRVOJE ZRNČIĆ

HPD Kapela - Hrvatsko planinarsko društvo Kapela

HPD Kapela - Hrvatsko planinarsko društvo Kapela
www.hp-d-kapela.hr/707

HPD Kapela
Mladenački 3141
Zagreb
Štafetnik
19.05.21
Štafetnik, mješiti
19.05.27-32

POSJETITE NAŠU KUĆU NA BIJELIM STIJENAMA!
više informacija

Datum izlaza	Ime	Vođa
16.10.2013 - 20.10.2013	PEKA	Čedo Gajski, Rudić
20.10.2013	Misti Kunčić	Kabonac, Vukoman
26.10.2013 - 27.10.2013	Misti Rajnić Dubar	Munčić, Žalac
27.10.2013	KOČIŠKI RIGI	Štanić, Džanić
03.11.2013	VELIKA PLAVKA	Preselec, Špičić
09.11.2013	Misti Šperić mladi	Munčić, Žalac
10.11.2013	MISTRIČE - PRAVAČKI VINOGRAD	Štanić, Džanić

Datum događaja	Ime
16.10.2013	PROJEKAT: BENTELIČKA
01.10.2013	NAJČIJA ZA NAJBOLJU PUTOVANJE - HAGA
01.10.2013	NAJNAJČIJA PUTOVANJE - HAGA

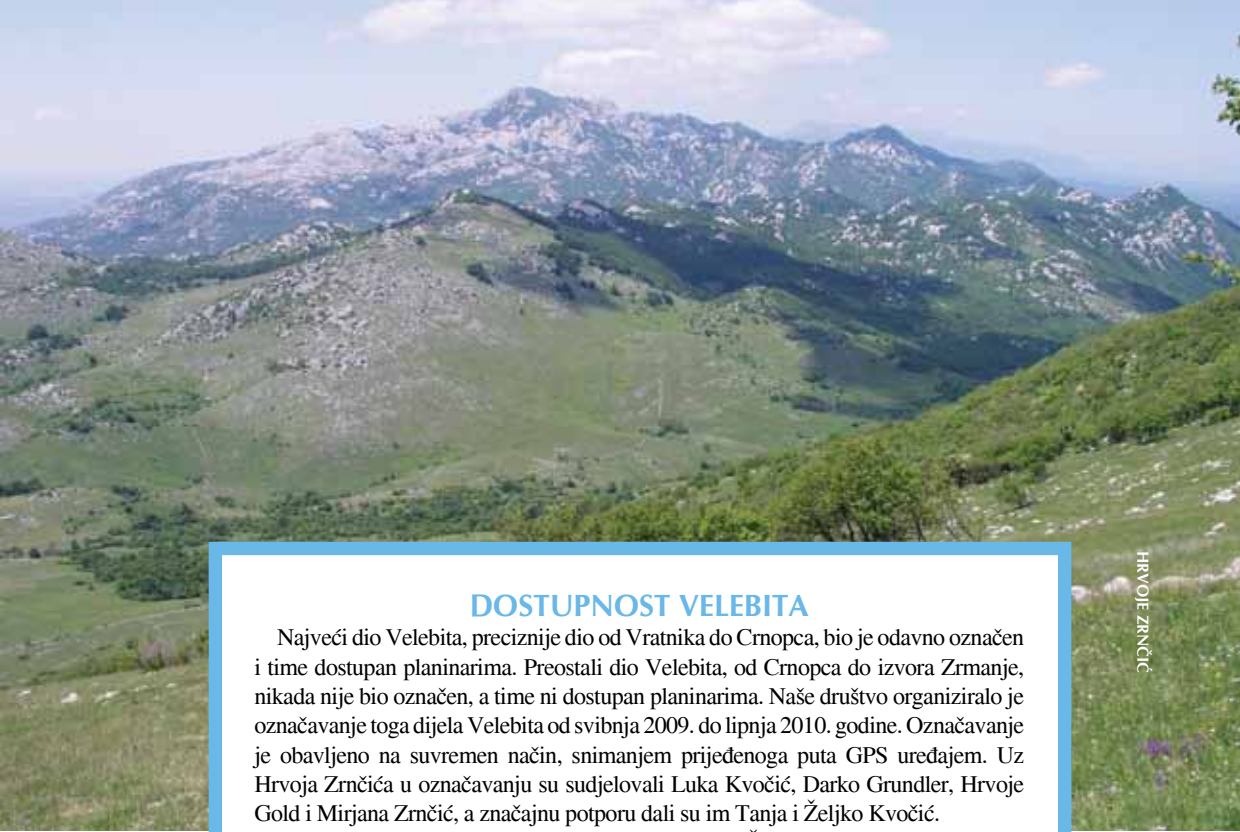
NAJLJEPŠA ČETRDESETOGODIŠNJAKINJA

Staro Hirčevo sklonište otvoreno je daleke 1928. godine. Nalazilo se uz cisternu za vodu koja i danas postoji. Početkom šezdesetih započeli su planovi za gradnju planinarske kuće na Bijelim stijenama, kuće koja je trebala zamijeniti Sklonište. Dragovoljni rad na gradnji kuće započeo je 1966., a konačno je bila dovršena i svečano otvorena 4. srpnja 1968. godine. Četrdesetu godišnjicu njezina postojanja slavili smo 2008. godine.

Kroz desetljeća postojanja, kuća je donijela bezbroj predivnih trenutaka mnogim planinarima, utajila je žed žednima, ugrijala promrzle, bila jedan od centara druženja

i veselja, ishodište mnogih planinarskih izleta i planinarskih radnih akcija, a napokon i inspiracija mnogim planinarima koji su kasnije, po uzoru na nju, podizali planinarske kuće i skloništa.

Ovo podsjećanje na četrdeset godina postojanja kuće, te uživanje u blagodatima koje nam je pružala, posvećeno je svima onima koji su, na bilo koji način, svih ovih godina, dragovoljno sudjelovali u izgradnji i pomlađivanju kuće. Bilo ih je puno, i to iz više planinarskih društava, puno i za nabrojiti. Mnogih više nema među nama, ali dolaze mlađi naraštaji koji nastavljaju tradiciju. » HRVOJE ZRNČIĆ

HRVOJE ZRNČIĆ

DOSTUPNOST VELEBITA

Najveći dio Velebita, preciznije dio od Vratnika do Crnopca, bio je odavno označen i time dostupan planinarima. Preostali dio Velebita, od Crnopca do izvora Zrmanje, nikada nije bio označen, a time ni dostupan planinarima. Naše društvo organiziralo je označavanje toga dijela Velebita od svibnja 2009. do lipnja 2010. godine. Označavanje je obavljeno na suvremen način, snimanjem prijedena puta GPS uređajem. Uz Hrvoja Zrnčića u označavanju su sudjelovali Luka Kvočić, Darko Grundler, Hrvoje Gold i Mirjana Zrnčić, a značajnu potporu dali su im Tanja i Željko Kvočić.

Zadnja označena dionica bila je od tremzinskog vrha Čardak do bunara na Zakopima pri polju Vučjak. Završni trenutak označavanja zbio se na Zakopima 6. lipnja 2010. u 12 sati i 8 minuta, a to je značilo da je Velebit otada, po prvi puta u svojoj povijesti, postao dostupan planinarima cijelom svojom duljinom, u punoj svojoj ljepoti.
» HRVOJE ZRNČIĆ

PRATNJA

Krenuli smo iz sela Kuna Konavoska na vrh Sveti Ilija na Snježnici. Vrlo brzo nam se pridružio pas, njemački ovčar, naoko ogledni primjerak svoje vrste. Nismo imali s njim nikakvih problema, a bili smo uvjereni kako će se vratiti u selo kad se zasiti uspona.

Uspinjali smo se i razgledali te komentirali što se sve može vidjeti. U zanosu priče, nas nekolicina je malo zaostala za glavnom skupine i, kako to obično biva, ne prateći markacije skrenula na krivi put. Nismo odmakli daleko kada smo vidjeli njemačkog ovčara kako dolazi k nama, obilazi puni krug oko nas i vraća se putem kojim je došao. Njegov je postupak bio toliko rječit da smo odmah pomislili kako smo na krivoj stazi i kako se trebamo vratiti. Provjera je samo potvrdila prvi dojam. Zahvaljujući njemačkom ovčaru, uskoro smo se pridružili glavnoj skupine.

Na vrhu smo s njemačkim ovčarom podijelili hranu i vodu, a i počestkali smo ga, sve u znak zahvalnosti. Po silasku u selo, saznali smo kako taj njemački ovčar prati sve planinare koji se zapute na vrh Sveti Ilija. Saznali smo mu i ime – Reks. » BRANKO DIVJANOVIĆ

BRANKO DIVJANOVIĆ

DUŽNOSNICI

GODINA		2004. - 2006.	2006. - 2008.	2008. - 2010.	2010. - 2012.
UPRAVNI ODBOR	PD	Hrvoje Zrnčić	Zoran Gomzi	Goran Zadražil	Goran Zadražil
	DP	Damir Gross	Damir Gross	Damir Gross	Jagoda Šantić
	T	Slavko Ferina	Slavko Ferina	Slavko Ferina	Slavko Ferina
	B	Nevenka Pavec	Nevenka Pavec	Nevenka Pavec	Nevenka Bukovinac
	VIP	Željko Novak	Željko Novak	Damir Markić	Miljenko Vargek
	VGP	Antun Pavec	Antun Pavec	Antun Pavec	Tomislav Kraljić
	VPP	Ivica Posavac	Hrvoje Zrnčić	Hrvoje Zrnčić	Marijan Mrakovčić
	VPDŽ	Goran Zadražil	Goran Zadražil	Mladen Rogošić	Mladen Rogošić
	VPZO	Lela Zadražil	Lela Zadražil	Milica Opačić	Milica Opačić
	O/M	Stjepan Posavec - O	Luka Kvočić	Vjekoslav Habulinec	Vjekoslav Habulinec
		Mato Biličić	Mato Biličić	Miljenko Vargek	Zoran Gomzi
			Damir Markić	Jagoda Šantić	Igor Križanec
		Zvonko Ferina	Zoran Gomzi	Damir Gross	
SEKCIJA MLADIH		Luka Kvočić	Luka Kvočić	Luka Kvočić	
SUD ČASTI	Dragutin Hanžek	Mato Biličić	Mato Biličić	Mato Biličić	
	Željko Loborec	Željko Loborec	Željko Loborec	Željko Loborec	
	Ana Bedeniković	Ana Bedeniković	Ana Bedeniković	Ana Bedeniković	
NADZORNI ODBOR	Zoran Gomzi	Stjepan Posavec	Zvonko Kren	Zvonko Kren	
	Vlatko Nemeč	Vlatko Nemeč	Nada Dragun	Nada Dragun	
	Mirjana Zrnčić	Mirjana Zrnčić	Tanja Štrukelj	Tanja Štrukelj	

PD - predsjednik, DP - dopredsjednik, T - tajnik, B - blagajnik, VIP - voditelj Izletničkog povjerenstva, VGP - voditelj Gospodarstvenog povjerenstva, VPP - voditelj Povjerenstva za promidžbu, VPDŽ - voditelj Povjerenstva za društveni život, VPZO - voditelj Povjerenstva za zaštitu okoliša, O - predstavnik Orijentacijske sekcije, M - predstavnik Sekcije mladih

STATISTIKA

GODINA	BROJ ČLANOVA	BROJ SVIH SUDIONIKA NA SVIM IZLETIMA	BROJ IZLETA	PROSJEČAN BROJ SUDIONIKA PO IZLETU
2004.	360	1700	100	17
2005.	388	2600	104	25
2006.	376	2670	110	24
2007.	404	3606	144	25
2008.	425	2610	151	17
2009.	431	2416	126	19
2010.	445	2019	130	16
2011.	444	2997	97	31

Sastavili: Hrvoje Zrnčić, Jagoda Šantić, Slavko Ferina Mrva, Ivan Cvetko, Miljenko Vargek

IN MEMORIAM

Svatko od nas, osim što oblikuje svoj vlastiti život, ispunjava i živote svojih rodaka, prijatelja, znanaca. Ljudi velikoga duha i velike dobrote, koji su se tijekom života zalagali za opću dobrobit sredine kojoj su pripadali, postaju dio naše svijesti, dio našega života i naših uspomena. Takvi su bili i brojni preminuli planinari koji su dio sebe ugradili u naše društvo. Sjetimo se samo onih koji su preminuli u posljednjih deset godina: Ivo Milas, Dragutin Hanžek Gec, Jura Filipić, Branko Abramović, Slobodan Habulinec Habula, Damir Osojnik, Vjekoslav Welle, Stjepan Šalković, Stjepan Matoković, Boris Zwicker, Josip Piščetek, Josip Beštak... » **JOSIP ZLATKO ŠINTIĆ**

TAJNI RECEPT

Dobre i održavane planinarske cipele, popularno zvane gojzerice, dio su temeljne planinarske opreme, a kožne gojzerice još su uvijek sinonim za dobre gojzerice. Za njihovo održavanje potrebna je kvalitetna pasta. Ljubaznošću Zorana Gomzija otkrivamo tajni recept za provjereno dobru pastu.

Potrebno je zagrijati 800 g lanenoga ulja na temperaturu između 75 i 80 °C. U zagrijano laneno ulje dodati 100 g usitnjenoga pčelinjeg voska i 100 g pretopljenog (čistog) loja. Temperaturu je potrebno održavati dok se vosak i loj ne otope. Pastu u tekućem stanju razliti u odgovarajuću ambalažu i ostaviti da se dobro ohladi.

Tako pripremljenom pastom gojzerice treba redovito mazati. Preporučujem mazanje prstom, a ne četkom. » **HRVOJE ZRNČIĆ**

EDUARD TAIBER

MARTINAŠI

Skupina martinaši dobila je ime po tome što svake godine slavi svetoga Martina ili, popularno rečeno, Martinje. Martinaši su počeli sa slavljem daleke 1954. godine, odmah po osnivanju našega društva. Ta mala, zatvorena skupina proširila se samo jednom, prije četrdesetak godina, i to na prijedlog Dragutina Hanžeka Geca. Skupinu čine muški članovi Društva i ne broje više od 22 člana. Danas ih je samo desetero jer su ostali pokojni ili neaktivni.

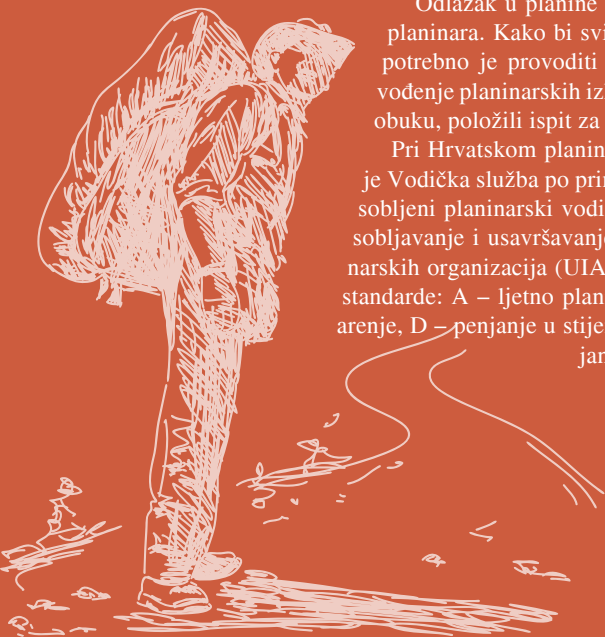
Posljednjih nekoliko godina uvijek se slavilo na dvodnevним izletima, najčešće u planinskim zasavskim i zagorskim bregima. Na slavlju se tradicionalno peklo kestenje koje je trebalo dobrano vinom zalevati. Sve je uvijek bilo praćeno pjesmom, uz gitaru našega Bože Nežmaka. S obzirom da je skupina ostarjela (prosjeak je oko 80 godina), već nekoliko Martinja slavimo u restoranu do kojega dolazimo autobusom. Unatoč godinama, martinaši imaju zavidnu kondiciju za uživanje u blagodatima slavlja. » **EDUARD TAIBER**

PLANINARSKI VODIČI

Odlazak u planine zahtijeva vještine i znanja koja često nedostaju većini planinara. Kako bi svi oni u planinama bili što manje izloženi opasnostima, potrebno je provoditi organizirane planinarske izlete i ture. Organizaciju i vođenje planinarskih izleta trebalo bi povjeriti vodičima koji su prošli službenu obuku, položili ispit za vodiča i imaju valjanu licenciju.

Pri Hrvatskom planinarskom savezu (HPS), našoj krovnoj udruzi, ustrojena je Vodička služba po principu dragovoljnosti, s članovima koji su stručno osposobljeni planinarski vodiči i instruktori. U Vodičkoj službi organizira se osposobljavanje i usavršavanje vodiča po standardima Međunarodnog saveza planinarskih organizacija (UIAA), i to za pripravnika za vodiča te vodiča za sljedeće standarde: A – ljetno planinarenje (vodič društvenih izleta), B – zimsko planinarenje, D – penjanje u stijeni, E – penjanje u ledu, F – alpsko (kombinirano) penjanje i G – planinarsko skijanje.

HPD Kapela upućuje dio svojih članova na školovanje za vodiča. Na taj način postiže se veća sigurnost planinara na izletima. Vodiči izleta A standarda u HPD-u Kapela su: Anton Božić, Branko Divjanović, Damir Gross, Vjekoslav Habulinac, Martina Makšijan, Ružica Odor-Osojnik, Andela Radan, Mladen Vedriš i Josip Zelić, a vodiči A i D standarda su Ivan Cvetko, Jagoda Šantić i Miljenko Vargek. » **JAGODA ŠANTIĆ**

HRVOJE ZRNIČIĆ

PRVI (e-)PUT

Elektronički planinarski put (e-put) novina je u planinarstvu. To je planinarski put označen samo uređajem za satelitsku navigaciju. Hrvatski planinarski savez (HPS), prema našim saznanjima, prvi je nacionalni planinarski savez u svijetu koji je službeno odobrio elektroničke markacije. Ideja o takvoj vrsti putova potekla je iz HPD Kapele (inicijator Hrvoje Zrnčić) čiji su članovi u suradnji s HPS-om sudjelovali i u višegodišnjem ostvarenju ideje.

HPS je organizirao svečano otvaranje prvog e-puta 27. travnja 2013. u Gračacu, najbližem većem mjestu prvom e-putu. Započelo je kraćim skupom u Općinskoj vijećnici, a završilo obilaznjem e-puta na Velikom Bukovniku, podmasivu Ličke Plješevice. Nažalost, loše vrijeme prekinulo je obilazak kompletnog e-puta. » **BORIS BJEDOV**

UKRATKO

2008. Bračni par Tanja i Željko Kvočić poklonili su za kuću na Bijelim stijenama novi i najljepši planinarski WC u Hrvatskoj

2008. HPD Kapela je dobila godišnju nagradu HPS-a za najboljeg upravljača planinarskim objektom.

2009. Proslavljena 30-godišnjica otvorenja Kapelskog planinarskog puta

2011. Radna akcija obnove kuće u Dulibi

LUKA KVOČIĆ

NOVE PROSTORIJE SU
U MAKSIMIRSKOJ 51 A
NA PRVOM KATU

U POTRAZI ZA POSTOJANJEM

» HRVOJE ZRNČIĆ

[U tekstu nema imena jer autor nije imao namjeru nikoga hvaliti, a još manje kудiti. Nema nikakvih pa ni skrivenih namjera. Ostao je samo posve iskren opis događaja koji su odredili put i postojanje.]

HPD Kapela ušlo je u 2004. godinu s dva strateška cilja. Prvi cilj bio je riješiti pitanje prostorija za rad Društva na duži rok. Drugi cilj bio je privući mlade u Društvo. Ostvarenje tih ciljeva omogućilo bi spokojniju budućnost Društva. Više godina, bile su to neizostavne teme svih razgovora o Društvu. Sve je to posebno došlo do izražaja baš početkom trećega tisućljeća.

Tada smo imali unajmljene prostorije u strogom centru grada, u Mesničkoj ulici na broju 1. Bili smo sami u prostorijama i imali smo osnovne uvjete uz prihvatljivu cijenu. No, i tome se počeo nazirati kraj. Pojavili su se problemi koji su stvarali nesigurnost među članstvom. Neutvrđeno vlasništvo prostorija u doba privatizacije, nemogućnost suvisle komunikacije s iznajmljivačem, a time i bilo kakvog pravog dogovora, učestalo povećanje cijene najma prostora te iznajmljivanje dijela prostora drugim korisnicima bili su osnovni uzroci rastuće nesigurnosti. Sve je kulminiralo kada je zatvoren dovod plina kojim smo grijali prostorije. Kratko rečeno, okolnosti su nas potaknule na razmišljanje i poduzimanje konkretnih koraka u pronalaženju novoga prostora.

Odmah je bilo jasno da bi nam unajmljeni gradski prostor najviše odgovarao. Budući da su se u sličnoj situaciji našli i članovi još jednoga planinarskog društva, načelno je postignut dogovor da zajedničkim snagama tražimo gradski prostor. Predloženo je da potražimo prostor koji bismo naizmjenično koristili. I raspored smo dogovorili, jedno društvo je trebalo koristiti prostor ponedjeljkom i četvrtkom, a drugo utorkom i srijedom. Na taj način ne bismo mijenjali postojeće termine sastanaka. Naše društvo izabralo je autora ovoga teksta za vođenje postupka dobivanja prostora u najam i njemu su se prosljeđivale sve informacije koje su prikupljali članovi Društva vezano uz tu temu.

Najprije sam otišao jednom visokom gradskom političaru koji je zauzimao mjesto u gradu Zagrebu koje odgovara mjestu ministra u državnoj vladi. Bio je moj dužnik jer sam mu za sina napravio nekoliko usluga. Iako je otprije znao za naše društvo, iznio sam mu sve što je trebalo i zamolio da nam pomogne u postupku čiji je cilj bio unajmiti gradski prostor primjeren planinarskom društvu. Odmah je rekao da nema problema i da već pomišlja na jedan slobodan prostor, jedno atomsko sklonište koje bi

za nas bilo više nego dobro. Kada sam ga pokušao upitati za neki primjereniji prostor, ispao sam nezahvalan jer mi on nudi rješenje, a ja ga ne prihvaćam. Rastali smo se bez dogovora o bilo čemu.

Prvi koraci

Onda sam otišao u Gradsku vijećnicu, u Ured za gospodarenje gradskim prostorom. Rečeno mi je da je prostor teško dobiti, da nema puno slobodnih prostora, a neki su predmet dugotrajnih sudskih postupaka. Hodajući od vrata do vrata, obilazeći gradske referente, jedan od njih rekao mi je da bi bilo dobro poslati molbu za prostor za koji znamo da je prazan i nije predmet sudskoga spora. Krenuli smo u potragu za slobodnim prostorima koji bi nam odgovarali. Saznali smo da postoji popis praznih gradskih prostora koji su namijenjeni iznajmljivanju.

U Društvu smo proširili glas da se traži postojeći popis. Neumorno smo se raspitivali na sve strane. Istovremeno sam prikupljao podatke o našem društvu. Na 48 uvezanih stranica bila je ispisana prošlost i tadašnjost Društva te planovi za buduće aktivnosti. Naime, u Ured za gospodarenje gradskim prostorom bilo je obvezno predati molbu koja sadrži podatke o konkretnom željenom prostoru kao i podatke koji pokazuju aktivnosti Društva. Preostalo nam je još samo pronaći popis gradskih prostora i odlučiti se za onaj koji bi nam odgovarao.

Nakon nekog vremena, otišao sam čovjeku koji mi je već obećao pomoć i u kojega sam polagao nade. Htio sam čuti što se događa, čuti novosti iz prve ruke. Kada sam ga upitao o eventualnim novostima, začudio se mome pitanju jer je on već predao kopiju popisa Društvu s kojim smo tražili prostor, uz napomenu da kopiju daju i meni, znajući da zajednički tražimo prostor. Kako ja nisam ni od koga ništa dobio, čovjek je i meni dao kopiju popisa. Shvatili smo da moramo samostalno krenuti u potragu. Pronašli smo prazan prostor za koji smo mislili da bi nam odgovarao, predali smo molbu i priložili joj onih 48 stranica koje opisuju rad i aktivnosti našega društva.

Nešto kasnije, društvo s kojim smo počeli tražiti prostor uspjelo je unajmiti gradski prostor za svoje djelovanje. Izvijestili su nas o tome uz opravdanje kako nisu imali obraza zamoliti dobronamjernog čovjeka koji im je u tome pomogao da pomogne i članovima našega društva. Prihvatili smo što nam je rečeno i nastavili smo dalje svoju borbu sami.

Redovito sam se raspitivao u gradskim uredima za

sudbinu naše molbe. Već sam poznavao sve službenike Ureda za gradske prostore. Znali smo porazgovarati pa i našaliti se povremeno. Za jednog posjeta Uredu, naišao sam na osobu koja je bila dobronamjerna. Nije okolišala, rekla je da bi našem društvu, prema objektivnim kriterijima, trebalo omogućiti najam prostora prije nego bilo kojem drugom društvu koje traži prostor. Savjetovala mi je da bi bilo dobro pronaći nekoga tko će samo malo pogurati stvar. Zahvalio sam i više nisam odlazio u Ured, već sam zamolio naše članove da potraže nekoga tko bi nam mogao pomoći.

Svi u akciju

Bili smo u punom jeku potrage. Bližila se i godišnja Skupština Društva. Na Skupštinu je došlo dosta ljudi koji inače nisu dolazili na redovite tjedne sastanke. Najprije su se zanimali za novosti u Društvu, a prva i, još uvijek aktualna, novost bila je potraga za gradskim prostorom i osobom koja bi nam u tome mogla pomoći. U jednom od tih razgovora, naša dugogodišnja članica skromno je rekla da nam možda može biti od koristi. Odmah su je uputili meni da je upoznam sa svime što je već napravljeno i poduzeto. Sve je pažljivo slušala i obećala da će se raspitati i javiti nam što je uspjela napraviti.

Nije prošlo puno vremena, a naša članica došla je s dobrim vijestima. Razgovarala je s osobom koja nam je bila voljna pomoći. Po preporuci, morala je obići neke ljude i dogovoriti s njima tehničku izvedbu. Napravila je sve što je trebalo unatoč svojim zdravstvenim problemima. Slijedilo je vrijeme čekanja, a rezultata nije bilo. Kada je naša članica procijenila da je prošlo i previše vremena za provedbu dogovora, ponovno se obratila osobi koja joj je odlučila pomoći. Nije otada prošlo ni tjedana dana i uslijedio je telefonski poziv. Nazvali su me i čestitali na dobivenom prostoru, moleći me da to svakako javim našoj članici.

[Godine 1991. naša članica i njen partner polako prestaju dolaziti u Društvo boreći se za svoju egzistenciju. Redovito sam ih pozivao da dođu na sastanak Društva ili poneki izlet. Sklop životnih okolnosti omogućio im je da se pojave samo na ponekoj proslavi ili sjednici Društva. Tada su mogli razgov-

arati s poznatim ljudima o starim uspomena. Do Skupštine Društva, na kojoj je naša članica ponudila svoju pomoć, pozivao sam ih 14 godina zaredom. Vjerojatno je redovito pozivanje na zajedničko druženje pojačalo osjećaj pripadnosti našem društvu i ponukalo je da nam izađe u susret i pomogne.]

Stigao je napokon i poziv za razgledavanje prostora koji nam je bio namijenjen. Trebali smo ocijeniti odgovara li nam ili ne i donijeti konačnu odluku. Tada sam prvi puta došao u Maksimirsku 51a gdje me je dočekao predstavnik Grada. Uzbuđenje je raslo. Nisam znao kakav i koliki prostor smo dobili, a u istom hodniku bili su ulazi u prostorije još šest različitih udruga. Kada mi je predstavnik Grada pokazao prostor, prva mi je pomisao bila da je prostor premalen za naše brojne članove. Bile su to dvije male prostorije, svaka oko četrnaest četvornih metara, nepunih tri puta pet metara, a

nas je oko dvjesto i pedeset, od kojih je na sastanke dolazilo pedesetak ljudi.

Promjena taktike

Kako smo predstavnik i ja bili sami, počeo sam mu objašnjavati kako djeluje planinarsko društvo. On me prekinuo rekavši mi da je i on bio planinar i da sve razumije. Odmah smo se složili da trebamo jednu kancelariju i jedan veći prostor za sastanke. Problem je bio u tome što većega prostora nije bilo. Pregledali smo ostatak prostora i zaključili kako bi se dvije manje prostorije, dva mala hodnika i dio glavnoga hodnika mogli pretvoriti u salu za sastanke svih udruga. Trebalo je srušiti sve između dva nosiva zida.

Jedna od dviju manjih prostorija, koju je trebalo preurediti u salu, bila je namijenjena našem društvu. Stoga nam je u zamjenu ponuđena jedina preostala prostorija od oko dvadeset i pet metara četvornih.

Predstavnik se ispričavao, ističući da je to samo jedna prostorija i to s manje kvadrata od onoga što je bilo nama namijenjeno. Bilo je očigledno da je utjecaj naše članice bio mnogo veći no što smo mislili. Odmah smo dogovorili da će Grad preuzeti rušenje zidova i građevinsko uređenje sale. Uređenje svoje prostorije morali smo sami napraviti, a troškove opreme sale podijelili smo s ostalim udrugama. Srećom, ostale udruge prihvatile su moj prijedlog da se napravi sala za sastanke, iako je ona bila stvarno potrebna samo našem društvu.

Kraj muka

Naša je prostorija bila zapuštena, na podu vinaz pločice, na stropu neodgovarajuća rasvjeta, radijatori zahrdali, vrata prema balkonu bila su polomljena i nisu se mogla zaključati, a zidovi su bili zapušteni. Struju smo brzo riješili jer je jedan naš član imao dobru volju da se time bavi. Bojanje prostorije i uređenje poda uspio sam ugurati u troškove uređenja sale u dogovoru s predstavnikom Grada, a ostalo smo riješili stimulirajući radnike koji su uređivali salu da ostanu raditi i nakon radnoga vremena. Svaki dan obilazio sam gradilište gledajući odvijaju li se radovi prema dogovoru. Naš udio troškova u opremanju sale (stolovi, stolci i zavjese) pokrila je jedna obitelj čiji su članovi bili i članovi našega društva. Donirali su nam dva konferencijska stola. Na kraju smo za dvije i pol tisuće kuna uselili u novouređene prostore koji su, uz sanitarni čvor, imali i etažno plinsko centralno grijanje.

Bio je to kraj muka i početak uspješnog razdoblja za Društvo.

[Krajem 2012. godine planinarsko društvo s kojim smo počeli tražiti prostor poslalo nam je službenu molbu da se HPD Kapela preseli u njihove prostore kako bismo dijelili prostor i naglo porasle troškove najma njihova prostora. Nismo prihvatili ponudu jer su naše prostorije komfornije, imamo etažno centralno grijanje, sanitarni čvor i manju najamninu nego što bismo je imali s njima.]

Na ulaznim vratima Mesničke ulice broj 1 i danas stoji reklamni sandučić HPD-a Kapela.

» LUKA KVOČIĆ

PRILIKU

Jesen. Jugozapadna padina
Velebita. Kurozeb,
1124 metara nad morem

Koji vrh, kakvo ime? Zašto je
uopće markiran? Tko se sjetio
markirati kamenje usred ničega?
Tko vodi? Jel' bio trijezan kada
je birao odredište?

Mnogo nerazboritih pitanja vrzmalo mi se glavom dok sam svoje ime, unatoč i usprkos, stavljao na popis putnika namjernika. Bio je to još jedan u nizu vrhova koje posjećujem prvi puta, ali i jedan od vrhova koje nikada ne bih posjetio da ga netko drugi nije planirao kao izlet. A tko bi ga drugi planirao nego Zlikavac? Ana i ja upoznali smo Vjekoslava pri osnivanju Sekcije mladih odnosno Sekcije za mlade. Onda je još bio mlad momak s potencijalom da postane ono što danas i jest - zlikavac. Tijekom godina druženja pokušavali smo smekšati nedozrelog i po stavovima pomalo krutog momka, ali naš pokušaj nije urodio plodom. To je samo jedno objašnjenje njegova nadimka.

Sekcija je osnovana inicijativom brke Hrovja, koji se zbog nečega (valjda tableta) uvijek smije. Ana i ja upravo smo počinjali zajedničkim koracima grabiti u život, ona malo dužim, a ja malo opreznijim. Krenusmo u život, ali (Muhamed) i u planine. U nedostatku kvalitetnih rješenja kojima bismo ispunili svoje slobodno vrijeme, ideja o Sekciji stigla je u pravome trenutku. Upoznavši se s Vjekoslavom, nas troje latilo se posla. Pred sebe smo postavili mnogo ciljeva. Ili nismo? Ne, definitivno nismo. Odredili smo samo jedan cilj: hodati i hodajući uživati. Ubrzo smo shvatili da nam to

Helena
Jelena
Vinka

pričinja veliko zadovoljstvo i stoga smo to nastavili činiti, a i danas smo sretni i u tome jako uživamo ako to činimo često i u brojnijem društvu.

Prvi sastanak održan je 2006 godine. Prvi izlet održan je 2006 godine. Danas brojimo nekoliko članova više nego u početku. Možemo se pohvaliti i s dosta izleta, godišnje oko 25, kako u našoj Hrvatskoj, tako i u našoj Sloveniji, Crnoj gori, Bugarskoj, Italiji, Austriji, Mađarskoj, a također i u našoj Bosni. Bilo bi nezahvalno izdvojiti neki od izleta jer planinarski gledano svi su bili uspješni, neki na većim, a neki na manjim visinama, neki s manje, a neki s više ljudi.

Stasanje

Nove članove nastojali smo zainteresirati za planinarenje kakvo smo Vjekoslav, Ana i ja nosili u sebi: puno hodanja, puno druženja, dašak avanturizma, čuvanje okoliša te iskreno uživanje u svim ljepotama što ih divljina i druženje u njoj pruža. Sve to začinjeno duhom kojim su nas odgajali ponajprije naši roditelji a zatim planina i ostali planinari koje smo susretali. Općenito, nastojali smo zaraziti nove članove te prenijeti na njih ne toliko znanje koliko veselo raspoloženje, iskreno prijateljstvo, poštenje, divljenje i poštovanje divljine te općenito sve vrline koje krasi čovjeka u susretu s njom. Takva filozofija nije brzo privukla brojno članstvo ali je s vremenom privukla ljude kakve smo tražili. Među svima nama razvilo se prijateljstvo, protkalo

Matjaž

Iva

Daria

Marko

Luka

Jure

Mladen

Zoki Maja

Viktorija Franc

Kreso
 Grga
 Ružica
 Ana
 Toni
 Anita
 Maja
 Zlatko

eter neraskidivim nitima. Novi članovi ulagali su sebe, pravilno shvaćajući bit našega druženja. I što smo se više družili to smo više disali zajedno kao jedno biće, jedna obitelj u kojoj ima svega što život nosi. I zato planinariti s tobom lijepo je i ugodno, bez obzira na poneke razmirice i netrepeljivosti bez kojih bi ponekad bilo previše monotono.

Na izlet u nigdje, točnije na Kurozeb, nikad ne bih krenuo ni s mora, ni s Premužičke, ni s kojega trećeg mjesta. Stjecajem okolnosti ipak sad sjedim gore gledajući dolje na more i razmišljam o putu koji me doveo na ovaj kamen. Misao mi se u trenu vratila na Zlikavca: da čovjek nije htio vidjeti svoj otok, svoju rodnu grudu s velebitskih visina, s vrha u koji cijelo vrijeme pilji dok rinta i lije znoj ljeti, nikad ne bi posjetio ovaj vrh izvan svih putova. Smiješak mi se razvukao licem. To je Zlikavac – dovest će vas negdje, nigdje, u vukojebinu da ponovno preispitate smisao svoga planinarenja, na bezvezan, planinarski perverznan vrh, a vi ćete krenuti za njim ni sami neznajući zašto i na kraju ćete se uz društvo, koje jednako vibrira kao i vi, odlično zabaviti. Vratit ćete se kući sa smiješkom na licu i toplinom oko srca i nekoliko vinskih mušica oko glave koje vas tješe objašnjavajući vam da niste vi ti koji su ljudi nego oni koji sjede doma i ne miču nigdje svoje dupe. To je ono što se računa i zbog čega planinarenje nosi u sebi veliku dozu plemenitosti. Ono što vam se u jednom trenutku čini besmisleno, uz planinare i planinu, u trenu postane smisljeno i duhom bogato. Stoga idite i množite se, neka nas je što više u planine zaljubljenih!

Neno
 Mara
 Filip
 Andrijana
 Ivana
 Vinka
 Tea
 Vjeko
 Irena
 Zelić
 Zvone

PLAKAT S
POZIVOM
NA
OTVORENJE
PIRAMIDE
1957.
GODINE

DRAŽEN KOPAČ

DRAŽEN KOPAČ

OBLJETNICE PIRAMIDE NA PLEŠIVICI

» JOSIP ZLATKO ŠINTIĆ

Samoborsko gorje, uz ostale planinarske objekte, ima i tri razgledne metalne piramide. Najdužu povijest ima piramida na Plešivici.

Zapravo, ispravnije je reći piramide jer su sagrađene ukupno tri na istome mjestu: prvo drvena (1881.) pa željezna (1905.) i nova željezna, koju su izgradili članovi našega društva u tvornici Končar 1957. godine. Članovi Hrvatskoga planinarskog društva, koje je osnovano 1874. godine, ubrzo su pristupili izgradnji piramide na Plešivici. Izgradnju je prigodno obilježilo i prvi službeni pohod, tek osnovanoga HPD-a, 1875. godine iz Ruda preko Oštrca na vrh Plešivice.

Proslava 126. obljetnice prve i 50. obljetnice treće piramide održana je u subotu, 14. srpnja 2007. godine. Piramida je za proslavu očišćena od hrde i mjesec dana ranije svježe obojena. U akciji su sudjelovali Zoran Gomzi, Željko Novak, Toni Pavec, Vjekoslav Welle i autor ovoga priloga. Proslava je započela obilaskom Jaskanskoga planinarskog puta, od planinarskoga doma "Maks Plotnikov" preko Popovog Dola i Zuba do piramide.

Skup

Na vrhu Plešivice, na kojoj su se uz hrvatsku zastavu vijorile i zastave Hrvatskoga planinarskog saveza te planinarskih društava Kapela i Jastrebarsko, okupilo se oko 70 sudionika. Na kratkoj svečanosti autor ovoga napisa, kao predstavnik Odbora i inicijator proslave, pozdravio je nazočne ugledne planinare te istaknuo kako je zanesenjaštvo i ljubav prema našim gorama i planinama glavni pokretač mnogih dragovoljnih gospodarskih akcija. Potom je planinarski senior iz Jaske Mirko Kos govorio o povijesti piramida na Plešivici i svojim sjećanjima na gradnju treće piramide. Skup je toplim riječima pozdravio predstavnik HPS-a Vladimir Novak. Priznanja zahvalnice za rad na izgradnji treće piramide primili su Mirko Kos, Miljenko Kopač, Juraj-Đuka Bakšić, Velimir Wintersteiger, Ratko Wintersteiger, Petar Pavlečić, Stjepan Pavlečić te članovi našega društva Josip Beštak Fater i Slavko Špital koji su izradili elemente piramide. Po završetku svečanosti planinari su se spustili na prijevaj Poljanice gdje je, na prigodnome domjenku uz gitaru i pjesmu, nastavljeno planinarsko druženje.

» MATEJ PERKOV

MONTE

Kada smo 2012. godine posjetili Monte Rosu i popeli se na dva pristupačnija 4-tisućnjaka, čvrsto smo odlučili da ćemo se vratiti na ovu prekrasnu planinu. No, unatoč našoj odluci, splet okolnosti spriječio nas je da i ove godine budemo suputnici u ovom planinarskom pothvatu. Što sada?

NA VRHU DUFOURS PITZE

MATEJ PERKOV

ROSA

prijateljstvo koje traje

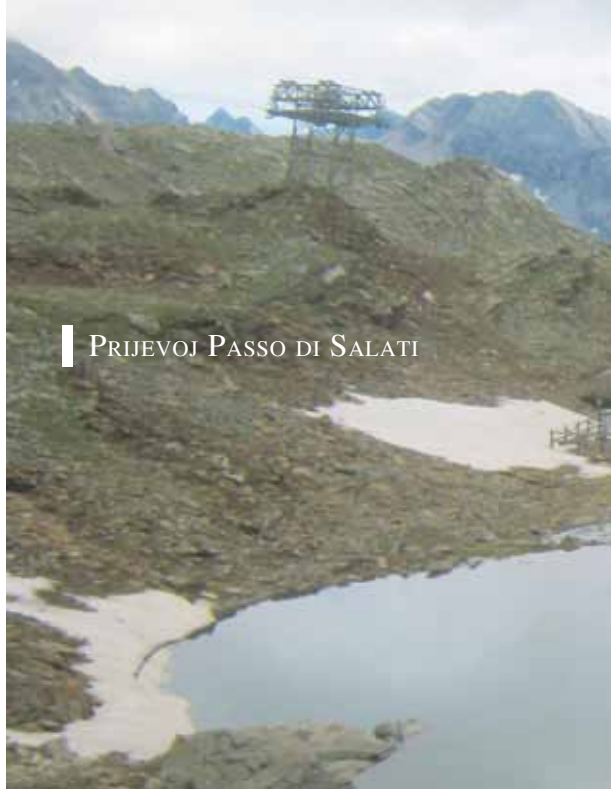

Često sam noću, prije spavanja maštao o snježnim vrhovima i plavom nebu nad njima, o onoj magičnoj kombinaciji koja opija i stvara ovisnost. „Idem sam!“ rekoh jednom pred prijateljima, praćen upitnim pogledima. Kada sam cijeli plan stavio na papir, uopće nije izgledao tako suludo, no ići na veliku planinu sam samcat nije bezazleno ni uobičajeno. Postavio sam i drugi cilj – uspon na deset 4-tisućnjaka. Kada su svi bili uvjereni da se upuštam u nemoguću misiju i odgovarali me od moga nauma, trebalo se pripremiti za put. Novac sam skupljao godinu dana, nekoliko mjeseci prije puta pojačao sam treninge izdržljivosti i vježbao na razne načine, a dodatno planinarsko iskustvo skupljao sam na izletima tijekom zime u Sloveniji i Bugarskoj. Iako sam do zadnjega trenutka pomišljao da odustanem, nisam nalazio pravi razlog. Smatrao sam da uvijek mogu odustati na licu mjesta i uživati na nižim vrhovima. Previše sam truda i osjećaja uložio u ovaj put. Odluka je pala – idem.

Krenulo je

Putovao sam javnim prijevozom: autobusom do Trsta, zatim vlakom, uz tri presjedanja, do gradića Varallo te, nakon noćenja na stanici, autobusom do gradića Alagna koji je glavno ishodište uspona na Monte Rosu s talijanske strane. Samo putovanje bilo je naporna avantura, nešto sasvim drukčije od monotone vožnje autocestom. U krcatim vlakovima bio sam priljubljen uz prozor kao radoznalo malo dijete, praćen upitnim pogledima putnika. Kolodvorske gužve i trčkanje po peronima u potrazi za pravim vlakom dodatno su podgrijavali moje uzbuđenje. Po dolasku u Alagnu (1200 m) nebo se spojilo sa zemljom i satima sam gledao oluju kakvu sam rijetko kada imao prilike doživjeti. Drijemao sam na klupi i čekao da uličicama prestane teći blatna bujica i da se barem malo razdani. Strepio sam da ću morati pomaknuti termin putovanja za jedan dan, a to bi poništilo moje rezervacije u planinarskim domovima u gornjem dijelu planine. No, popodne je kiša stala i krenuo sam, s 20 kg teškim “ormarom” na leđima, put nebeskih visina.

Markirana, lijepa staza vodila je kroz šumu koja je izgledala kao da je puna vilenjaka i drugih mitoloških bića, a zatim sam, nakon sat i pol, stigao na livadicu s plani-

PRIJEVOJ PASSO DI SALATI

narskim domom u koji me nisu htjeli primiti jer sam bio jedini gost. Nije mi preostalo drugo nego da se snađem pa sam nastavio do sela Otro. Slikovito alpsko seoce, kao iz bajke, bilo je idealno za fotografiranje, a nakon toga uspinjao sam se do sela Pianmisura na 1800 m. Mjesto za spavanje našao sam u napuštenoj staji, punoj osušene balege, udobno se smjestio i spavao kao beba.

Sutradan probudila su me zvona krava na jutarnjoj ispaši, a ponad glave sam, kroz okvir vrata, vidio granitne vrhove koji paraju plavo nebo. Nisam bio siguran sanjam li ili sam budan? Praćen savjetima lokalnog pastira krenuo sam prema prijevoju Passo Foric na 2400 m. Krajolik je bio bajkovito lijep: magično zelene livade prošarane vodenim tokovima, a s litica obližnjih stijena bučno su se rušili slapovi. Pjevao sam i vikao od sreće ne vjerujući da ostvarujem svoj san. Drago mi je da sam uspon započeo planinarski pošteno – iz podnožja planine, a žičarom neka se voze oni kojima se stalno nekamo žuri i sve u životu žele postići naprečac. Na prijevoju Passo de Foric ugledao sam 4216 m visok Vincent Pyramide, vrh kojeg smo lani osvojili Goga, Žile i ja. Pozdravio sam ga poput staroga prijatelja, ruku bih mu stisnuo da vrhovi imaju ruke!

SLIKOVITO SEOCE OTRO

Nastavio sam dalje do prijevoja Passo de Salati na 2900 m. Tamo se nalazi lijep i velik planinarski dom Vigevano koji je zatvoren već godinu dana. Nakon kratkoga odmora nastavio sam kroz kamenu pustoš do doma Gnifetti na 3600 m. Ta dionica puta bila je zanimljiva jer atraktivna stazica vodi područjem sličnim onome koji sam gledao na fotografijama iz Nepala. Na ledenjaku sam sreo mnoge koji su do točke Indren (3200 m) stigli žičarom i nastavljaju pješice prema domovima. U kasnim popodnevним satima legao sam u krevet. Toga dana, s naprtnjačom od 20 kg, prevaleo sam 2000 visinskih metara i nisam mogao ni spavati od umora i uzbuđenja. Za sutra je bio najavljen predivan dan, prepakirao sam naprtnjaču i odabrao sutrašnji cilj. Gledao sam ga s prozora – Lyskamm Orientale, visok 4527 m.

Lyskam + 3

Jutarnje ustajanje u 4 sata, kuhanje čaja i stavljanje dereza u hladnoj zori. Na uspon kreću planinari sa svojim vodičima, prijateljima, curama i dečkima, a ja nemam nikoga, ni plišanu životinju zakačenu za ruksak. Stupam na ledenjak sam i živahno koračam naprijed. Ponekad se osvrćem kako bih uživao u božanstvenim scenama svitanja, a zatim nastavljam dalje u ritmu “30 koraka-odmor”. Zrak je rijedak i teže se diše, ali nemam nikakvih problema s visinskom bolesti. Eto me na granici od 4000 m, kolone nastavljaju desno, za dom Margherita, a ja skrećem lijevo. Neki talijanski vodič odgovara me od puta na Lyskamm, no moja tvrdoglavost jača je od njegovih savjeta.

U podnožju Lyskamma sreo sam dva Nijemca koji su čekali da se smiri vjetar. Unatoč suncu i plavom nebu bez oblaka, po snježnoj zastavi na vrhu vidjelo se koliko je vjetar jak. Komadićiinja letjeli su nam u lice, no ni to nije bilo dovoljno da se predomislim. Krenuli smo, ali Njemci uskoro odustaju i vraćaju se. Nastavljam sam i pravim stopinke u tvrdom snijegu, napredujem sporo. Uskoro me prestiže jedan navez, no nakon 300 metara i oni se vraćaju. Hodam po uskoj stazi ugaženoj na snježnoj krijesti. Sa svake strane zjapi ponor koji me podsjeća na to da moram paziti na svaki korak. Došao sam do jednoga strmog dijela na kojem je snijeg bio mjestimice zaleđen pa sam morao otpenjavati koristeći vrhove dereza i rog cepina.

Srećom, brzo sam ga prošao bez poteškoća. Nije ugodan osjećaj kada nagnut pogledaš između svojih nogu i

vidiš pola Švicarske. Pred mojim očima ukazao se vrh – zastao sam na minutu kako bih uhvatio dah, no teško je biti smiren kada kipiš od uzbuđenja. Uskoro sam se našao kod križa na vrhu gledajući na sve strane svijeta. Dufourspitze, Matterhorn, ledenjak Monte Rose, Mt. Blanc... Zar sam ovdje? Zar sam se ja stvarno popeo ovdje, i to sam?! Na ovaj strašni Lyskamm čije sam slike gledao na internetu, zaklinjući se da mi u životu ne trebaju ovakve ludosti? Izvadio sam zastavicu Kapele, slikao se i spustio se istim putem.

U podnožju Lyskamma presvukao sam se u majicu kratkih rukava jer je vjetar u međuvremenu stao, odmorio sam se i krenuo na vrh Pyramide Vincent. Došao sam na 4216 m bez problema, tek s ponešto napora. Lani smo se ovdje usidrili cepinima da nas vjetar ne odnese, a sada šjećem uz padinu kao da sam na plaži. Pogled s Vincenta je predivan, ali nedostaju mi prijatelji. Spuštam se natrag do doma Gnifetti. Nazvao sam kapelaše, presvukao se, večerao i pošao na spavanje.

Sljedeće jutro ustajanjem u 4 sata krenuo sam u nove radne pobjede. Nakon doručka i kuhanja čaja, opet u punoj ratnoj spremi, stupio sam nogom na ledenjak i krenuo put neba. Cilj mi je bio dom Margherita koji se nalazi na vrhu Signalkuppe (4556 m), no nisam planirao ići uobičajenom rutom. Odlučio sam usput ispenjati tri vrha sluteći da mi to sutrašnje vrijeme neće dopustiti. Kretao sam se po ledenjaku istim putem kao i jučer, samo što, nakon vrha Balmenhorn, skrećem desno i dolazim podno strmoga stjenovitog vrška Corno nero (4321 m). Ostavio sam ruksak u podnožju kako bih si olakšao uspon po strmoj zaleđenoj padini. Ubrzo sam stajao na vršnom grebenu s nekim Španjolcima i zamolio ih da me slikaju. Popeo sam se na stjenoviti vršak, izvadio zastavicu, zahvalio na fotografiranju i sišao sam do svoje naprtnjače.

Idemo dalje – Ludwigshöhe! Ovaj vrh nalazi se odmah pored, a riječ je o ponešto napornijem, no vrlo lijepom usponu po uskoj stazi. Vrijeme je bilo kao iz snova, a kada sam došao na 4341 m visok vrh, otvorenih usta gledao sam panoramu koja oduzima svaku misao. Možeš samo gledati i diviti se – more paperjastih oblaka i vrhovi Monte Rose. Ništa više ne postoji na ovome svijetu! Slikanje, spuštanje na sjeveroistok i novi uspon, ovoga puta na vrh Punta Parrot visok 4432 m. Vrh je nazvan prema pukovniku Parrotu koji se prvi popeo na Ararat, ali nitko mu nije vjerovao jer se smatralo da Bog nikoga

S USPONA NA DUFOSPITZE

ne pušta na svetu planinu. Kasnije je ipak zabilježeno da se Parrot prvi popeo na mitski vrh. A ja? Evo me na vrhu Punta Parrot, panorama je slična kao i na Ludwigshoheu. Oko mene nema nikoga i to pruža osjećaj blaženstva. Velika je čast i privilegija stajati na ovakvom vrhu. Neopisivo iskustvo. Silazim i odmaram se na ledenjaku.

Nisam znao koliko je sati, nije bilo ni važno: imao sam dovoljno vremena za miran uspon na Signalkuppe, četvrti 4-tisućnjak danas. Do planinarskoga doma na vrhu stigao sam zadnjim snagama, rijedak zrak bio je uzrok čestom zastajanju, ali nigdje mi se nije žurilo. Prekrasno je s Margheritinih 4556 m gledati zalazak sunca na zapadu te sjenu planine na istoku koja se pruža desecima kilometara u daljinu. Sa zebnjom sam gledao Dufourspitze, pomišljao na odustajanje od uspona na drugi vrh Alpa i najviši vrh Švicarske. Izgledao je opako, a poljski alpinisti su mi ponudili da s njima idem u navez. Vrijeme na Margheriti kratko sam čitanjem (najviša knjižnica na svijetu) i prehranjivanjem, nisam imao problema s apetitom, unatoč velikoj visini.

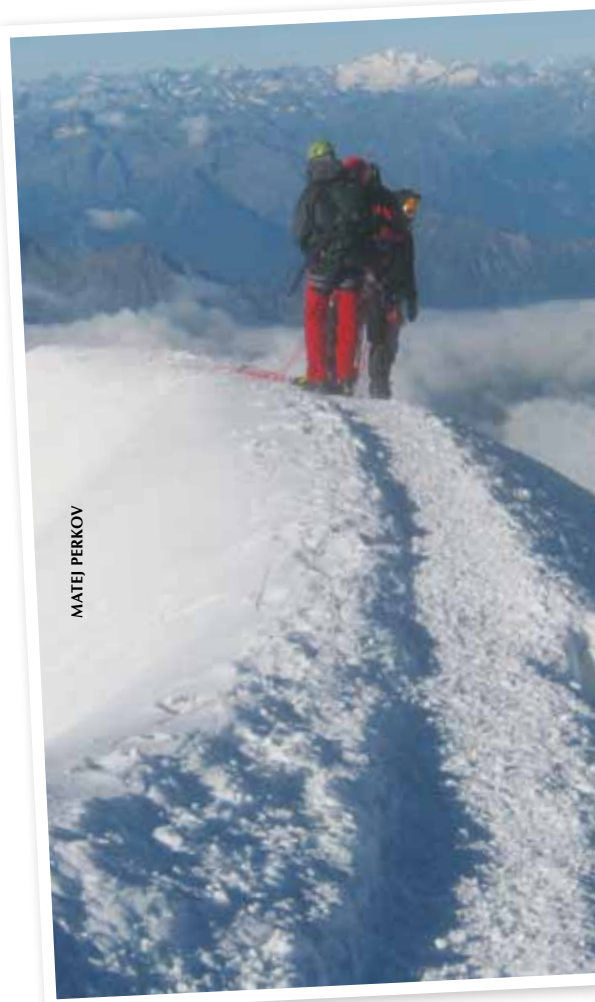
Dufourspitze

Slijedilo je jutarnje ustajanje u šest, topljenje snijega za čaj, priprema za uspon i polazak. Najprije smo se popeli na obližnji Zumsteinspitze, a zatim se navezani spustili niz stijene na snježnu krijestu koja povezuje ovaj vrh s Dufourspitze. Nakon snježne krijeste kreće dvosatni pakao uspona na strašni Dufourspitze. Nikada u životu nisam osjećao toliki strah, ali uspio sam... Stajao sam na vrhu visokom 4634 m i izvadio zastavicu Kapele. Nakon toga slijedio je nastavak horora – spust koji je trajao čak i nešto dulje. Pentranje zaleđenim stijenama, s kilometarskim provalijama pod nogama, nije nešto u čemu sam uživao, tako da sam zahvalno odahnuo kada smo se vratili na lijepi Zumsteinspitze, visok 4563 m.

Izgrlio sam se s Poljacima, koji su otišli u dom Margherita, i krenuo po ledenjaku prema vrhu Balmenhorn i domu Gnifetti. Izmoren, sjeo sam na ledenjak, uživao u pogledu i osvježio se čajem i čokoladicama. Pogledao sam Dufourspitze i pitao se je li uspon na vrh vrijedan straha koji sam pretrpio. Ne znam, vjerojatno nikada neću ni saznati. Skupljaju se neki oblaci, ustajem i krećem na Balmenhorn visok 4168 m. Ionako mi je usput! Posljednjim snagama držim se za užu i uspinjem po metalnim stepenicama zabijenim u stijenu. Uskoro dolazim pod kip

Krista, visok četiri metra, vezujem zastavicu Kapele za stup i slikam se. Nema vremena, moram natrag jer dolazi loše vrijeme.

Za sat vremena došao sam na dom Gnifetti, nazvao kapelaše i odspavao četrnaest sati u komadu. Cijeli idući dan odmarao sam se i drijemao po svim prostorijama doma. Uspjelo mi je i otrovati se nečim pa sam trpio strahovite grčeve u želucu, a sutradan je došlo vrijeme za silazak. Ležerno sam ustao, spakirao se i krenuo obasjan suncem prema domu Mantova na 3400 m. Nakon toga spustio sam se do Indrena na 3200 m, sakrio ruksak iza neke stijene, stavio na sebe opremu i spremio se za posljednji uspon – iznad mene je Punta Giordani, vrh visok 4046 m. Do njega se mora svladati 800 m uspona koji je mjestimice vrlo strm, a usput proći i jedan kuloar niz koji cijelo vrijeme pada kamenje i čitavi komadi stijena. U posljednjoj trećini uspona zavili su me oblaci pa sam po procjeni preskakao ledenjačke pukotine i ustrajao u smjeru vrha. Sreća prati hrabre pa su se i oblaci razmakli,

MATEJ PERKOV

dovoljno da stanem nogom na vrh i uživam u pogledu na sjevernu stijenu Monte Rose i vrhove koje sam ispenjao jučer. Naišli su neki Talijani i slikali me, a ja sam se žurio dolje jer je preda mnom bio težak silazak.

Nakon preskakanja ledenjačkih pukotina u magli i silaska niz kuloar, u kojem je sve tutnjalo od kamenih lavina, eto me na Indrenu. Magla se malo rasplinula, uzeo sam naprtnjaču i nastavio prema prijevoju Passo di Salati istom stazom kojom sam se prije nekoliko dana popeo. Osjećao sam se čudno, kao da se svijet promijenio. Nisam više onaj isti čovjek koji se penjao gore. Ne mogu biti. Silazim polako, ne žurim. Umoran sam, jedva čekam da se umijem u toploj vodi, popijem sok i sjednem na sat vremena. Tako sam i napravio, ali bio sam zakinut za lijepu panoramu zbog magle koja je obavila prijevoj.

Slijedilo je još 1000 m silaska do početne stanice žičare, uz prečesto odmaranje. Nešto lakša naprtnjača i

dalje je bila teret za leđa i ramena, a noge kao da me više nisu slušale. Nakon nekoliko sati stigao sam u seoce Grande Alte. Planinarski dom Mortara bio je otvoren i ljubazna domarka uputila me u lijepu sobu koju sam imao samo za sebe. Čist krevet, topla voda, sapun, hladno pivo – ništa mi više u životu nije trebalo! Osoblje doma pozvalo me da im se pridružim za večerom. Kuhar je vlasnik restorana u gradu Vercelli, tako da je večera bila gastronomski doživljaj.

Nisam isti

Sutradan sam do podneva čekao da se magla podigne, a zatim sam obasjan suncem, umoran i presretan ležerno, dva sata hodao predivnom prirodom i alpskim selima do Alagne. Imao sam cijeli dan za kupnju suvenira i razgledavanje, a popodne sam otišao u veći i zanimljiviji Varallo. Čekalo me moje mjesto za spavanje na peronu i sutrašnje vrlo zanimljivo putovanje vlakom do Trsta. Naporno putovanje obuhvaćalo je tri presjedanja, šetnju ogromnim milanskim kolodvorom, koji je bio krcat turistima i afričkim imigrantima, te jedan ulazak u krivi vlak i dvosatno lutanje Venecijom u iščekivanju pravoga vlaka. U Trstu sam našao smještaj na navoznom doku staroga brodogradilišta, bio sam jako umoran i večernja šetnja rivom nije mi predstavljala uživanje.

Jutro sam iskoristio za umivanje u moru, opuštajući kavu na rivi i razgled grada koji se činio nekako pust i dosadan. Tek popodne imao sam autobus za Zagreb u koji sam stigao u večernjim satima. Trg bana Jelačića bio je pun turista i ljudi među kojima sam šetao poput uljeza. Dakle, povratak je trajao dva i pol dana, ali bila su to dva i pol dana avanture ispunjene nekom romantikom koje danas na putovanjima više nema. Čitava ova ekspedicija je zapravo potraga za planinarskom romantikom koja nepovratno izumire. Našao sam je, još je tu i još možemo u njoj uživati.

Također, nikada ne treba odustajati od svojih snova pa ni onda kada se prepreke čine nepremostive. Po povratku kući zagrlili su me prijatelji kojima je bilo drago što me vide živog. Dobio sam mnogo pohvala, ali i poneku kritiku jer sam pravi primjer kako se „ne planinari“. Svjesno sam se odlučio na ovaj rizični pothvat predosjećajući da ću se sretno vratiti.

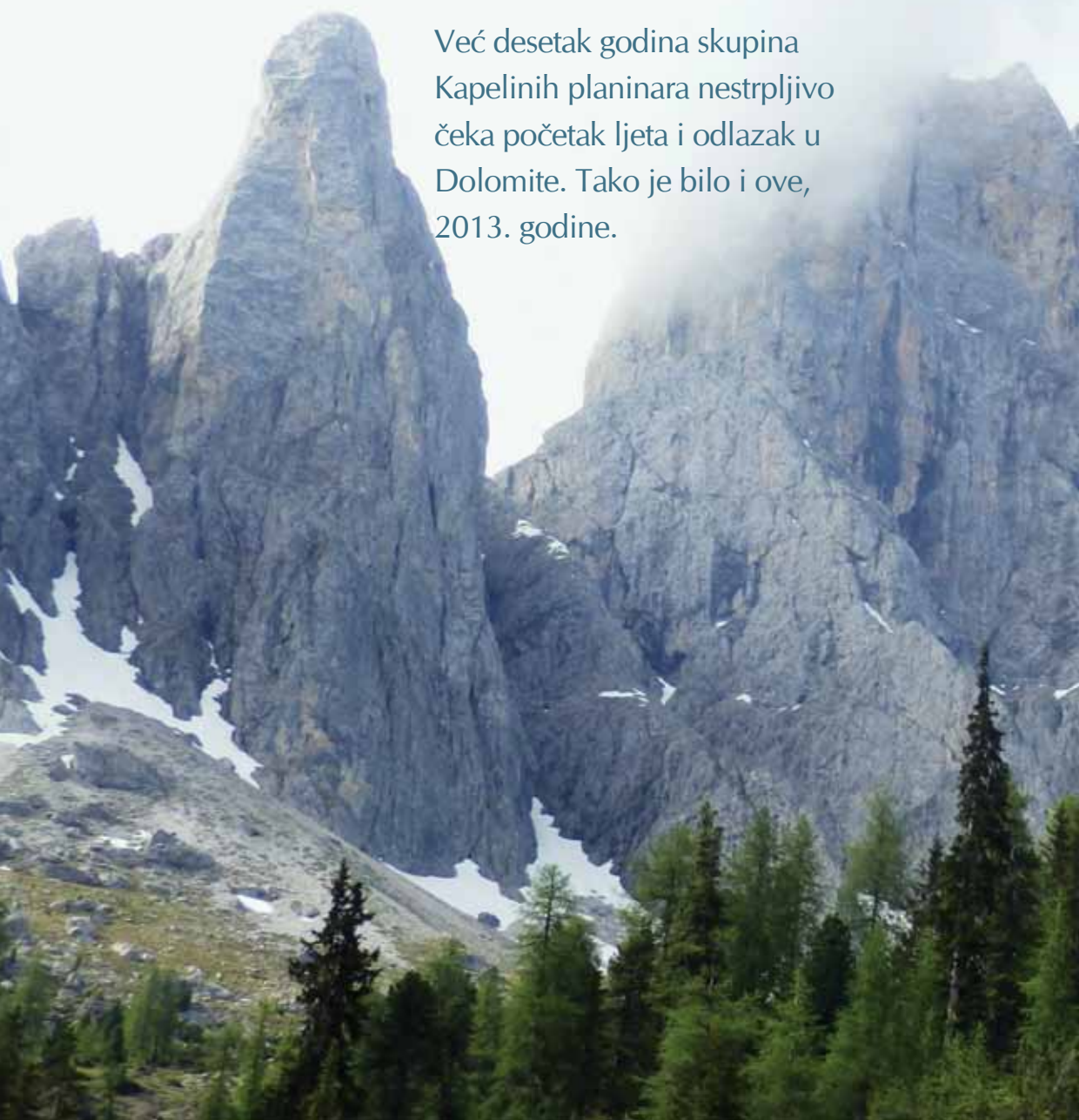
Planine su poput živih ljudi i s njima se može stvoriti prekrasno prijateljstvo. Monte Rosa i ja dobri smo prijatelji, a naše prijateljstvo trajat će još dugo!

» GORAN ZADRAŽIL

DOLOMITI U LIPNJU

Već desetak godina skupina Kapelinih planinara nestrpljivo čeka početak ljeta i odlazak u Dolomite. Tako je bilo i ove, 2013. godine.

Iz Zagreba smo krenuli za Malga Zanes gdje nam se pridružio naš vodič Željko koji živi u Veroni. Dalje smo nastavili pješke ugodnim stazama, koje nisu bile previše strme, do našeg odredišta Malge Gampen u Nacionalnom parku Puez-Odle, u talijanskoj provinciji Južni Tirool, okrug Bressanone. Tu su nas dočekali naši talijanski prijatelji: Rosada i Nadir, Sara i Enrico te Franco (Roky). Pozdravili smo se kao stari znanci. U smiraj dana družili smo se uz zajedničku večeru i pjesmu.

Sljedeći dan manja skupina planinara, predvođena Francom, obilazila je stazu Günther Messner koja je dijelom osigurana ljestvama i sajlama. Za to vrijeme brojnija skupina krenula je na put Adolfa Munkela

ispod samih Odlu. Put je vodio livadama posutim cvijećem. Malge su pružale mogućnost predaha uz ukusan obrok. Navečer smo se svi našli u domu u kojem se ugodno druženje nastavilo dugo u noć.

Sutradan smo planirali nove planinarske aktivnosti. Međutim, ujutro nas je dočekao snijeg uz već napadalih 20 – 30 cm i uz temperaturu od samo +2 °C. Cijelo jutro proveli smo u domu dok se vrijeme, tek oko podneva, nije smirilo, a mi smo to iskoristili za kraću šetnju. Navečer smo se družili uz proslavu rodendana i ponovno kasno otišli na spavanje.

Ujutro smo se oprostili s talijanskim kapelašima i krenuli za Zagreb. Pitam se tko će nam vjerovati da smo se grudali krajem lipnja i da jedva čekamo sljedeći lipanj.

DOLOMITSKE ODLE

PRVI JE... PRVI

» MLADEN MEGYERY

Nikada ne odbijam poziv na izlet koji organizira Hrvoje jer znam da je uvijek riječ o nečemu što se ne bi trebalo propustiti. Ovoga puta bio je predviđen dvodnevni pohod na Velebit u ranu jesen. Naš cilj prvoga dana bio je obići mostove ponornice Ljubice duž Baških Oštarija.

Međutim, zbog izuzetne suše, Ljubica je praktički presušila. U takvim uvjetima obilazak mostova nije privlačan. No, kada ste na Baškim Oštarijama, uvijek postoji bezbroj mogućnosti za planinarenje. Tako smo prvoga dana krenuli u šetnju od Planinarskog doma Prpa preko Kubusa do čuvene Terezijanske ceste, a vratili se preko Debele kose (972 m), Basače (1089 m), a jedna manja skupina i preko Badnja (1164 m). Uvečer smo se svi našli kod Prpe, u planinarskoj oazi ispunjenoj posebnim raspoloženjem i toplinom.

Drugoga dana naš cilj bio je prvenstveni uspon na Panos (1064 m). Riječ prvenstveni podrazumijeva prvi organizirani pohod skupine planinara na taj izuzetan,

ali planinarski potpuno nepoznat vrh. U Hrvatskoj postoji više Panosa, ali ovaj je najmanje poznat planinarskoj javnosti. U starim kartama spominje se kao Pezenj kuk. Smješten je u sjeverozapadnom dijelu južnoga Velebita, i to nasuprot Paškim vratima. Ako je nekome jednostavnije, Panos se nalazi na prvom uzdužnom velebitskom grebenu, gledajući od mora, i to kao prvi istaknuti vrh jugoistočno od Karlobaga. Za njegov okolni prostor, s nizom nekad nastanjenih travnath dolaca među vrhovima, Ante Rukavina koristio je naziv Rastovci.

Naš put započinje na cesti kraj bivše škole u Baškim Oštarijama. Danas je to Dom Crvenoga

POGLED S
PANOSA PREMA
ZAPADU, NA PAG

MIRA MECVERY

NEPOSREDNO POD PANOSOM

križa, nedaleko Hotela Velebno. To je nastavak dobro znane markirane trase Velebitskog planinarskog puta (VPP-a) prema Šugarskoj dulibi. Odmah slijedi uspon prema prijevoju između Sladovačkog brda i Jelarja pa spust na zaravan Sladovaču. Markirani put dalje prolazi pokraj Riljevog kuka i Vučje glavice prema Jurkovoju i Kljajinoj dolini. Tu VPP skreće lijevo prema Šugarskoj dulibi. Nakon desetak minuta hoda od skretanja, opet skrećemo desno nemarkiranim putem najprije oštro uzbrdo, a potom se spuštamo u dolac amfiteatarskog tipa. To je jedan od Burnih dolaca preko kojih se, u nastavku puta prema moru, dolazi do Uzelačkih Rastovaca, a prema sjeverozapadu slijedi uspon na kamenu glavicu Panosa. Burni dolci razdvajaju Panos i njemu jugoistočni Perin kuk (1022 m), jedan od naših budućih ciljeva. Ovo je

najpristupačniji prilaz Panosu jer se sa svih njegovih strana obrušavaju lijepe, ali nepristupačne stijene. A tada, nakon trosatnoga hoda, slijedi nagrada.

Panos nas nagrađuje izuzetnim vidicima jer prema morskoj strani više nema prepreka i otvara se pogled u širinu i dubinu. S ostalih strana nižu se velebitski vrhovi, dokle god pogled seže: Velinac, Budakovo brdo, Ograđenik, Bačić kuk, Šatorina, Laktin vrh, Badanj, Jelarje, Sladovačko brdo, Sadikovac, Konjevača, Visočica, Stolac ... Dočekuje nas jak vjetar, ali izuzetno lijepo vrijeme za ovo doba godine, s fantastičnom vidljivošću na sve strane. Ushićeni smo, uzdasi su snažni kao naleti vjetra, a fotografije se nižu jedna za drugom. Živo raspravljamo o svim nebrojenim vrhovima i otocima koji se vide kao na dlanu. S desne strane Paških vrata goli je kameni poluotok Furnaža, a najviši

vrh, zamislite, opet Panos (218 m).

Iznad glava lete radoznale galice kao da nas pozdravljaju, a možda se samo čude neočekivanim posjetiteljima. Gledam Zorana kojemu osmijeh ne silazi s lica, zadovoljan je još jednim uspjehom našega društva. Vrijeme nam dopušta uživanje i duže zadržavanje na vrhu. Užitek povećava i spoznaja da smo prva skupina planinara na ovome vrhu. Slijedi povratak istim putem,

ali uz veći oprez niz stijenu, iako se pri usponu i nije činila tako strmom. U Kljajinoj dolini skrećemo prema Konjskom gdje nas čeka ostatak skupine i autobus.

I opet, kao nebrojeno puta do sada, vraćamo se puni dojmova, sa željom da opet kročimo na neki neistraženi vrh ili posjetimo neki netaknuti dio. Velebit još krije pokoji takav kutak koji čeka da nas počasti svojom ljepotom.

POGLED S PANOSA PREMA ISTOKU,
NA KONJEVAČU I RAMINO KORITO

» MATEJ PERKOV

MILADII LAVOVI

Mnogi od nas postali su kapelaši učlanivši se u HPD Kapela. No, pravi članovi Društva postali smo prohodavši Kapelski planinarski put (KPP). Ova planinarska obilaznica prolazi najljepšim dijelovima Gorskog kotara od Tuka, pokraj Mrkoplja pa sve do Klenovice, na jadranskoj obali. Nas desetak, iz Sekcije mladih, krenulo je na četverodnevni izlet, uživajući u ljepotama KPP-a. Pročelnik Luka brižno je skrbio o savršenoj organizaciji izleta.

FOTOGRAFIJE SNIMIO: LUKA KVOČIĆ

Putovali smo vlakom od Zagreba do Delnica. Tu nas je dočekaio kombi i odveo do doma Bijele stijene u Tuku. Pod teretom teških naprtnjača prvo smo marširali rascvjetanom Matić poljanom, iz čijeg su zelenila virile bijele kamene statue, simboli smrznutih partizana. Uslijedio je uspon do planinarske kuće na Jančarici i šetnja šumskim hladom Bjelolasice. Lagano smo došli do vrha (1536 m) i uživali u pogledu. Preostalo je još samo prošetati do skloništa Jakob Mihelčić u kojem smo se, uz vatru, pečene piliće i pivo, družili do sitnih sati.

U međusvijetu

Ujutro smo počistili sklonište i krenuli kroz bujnu šumu zaštićeni od sunca. Činilo se da smo brzo stigli na vrh Samarskih stijena. Nakon uživanja u pogledu, krenuli smo dalje prema slikovitom Ratkovom skloništu gdje smo u miru ručali. Nastavili smo Vihoraškim putem prema Bijelim stijenama. Umorni, šutjeli smo i slušali odjek vlastitih koraka u tišini šume. Nakon nekog vremena ostavili smo šumu iza sebe i našli se u carstvu stijena. Sakriveni od cijeloga svijeta osjećali smo svu čarobnost krajolika koji nas je okruživao. Tko bi nas ovdje ikada pronašao? Nekima je ovo bio prvi susret s Vihoraškim putem i nisu skrivali oduševljenje. No, ushićeni su bili i oni koji su ovdje bili već nekoliko puta. Ova staza uvijek iznenadi novim detaljima i očara svojom ljepotom. Za kraj, kao šlag na torti, slijedio je uspon na vrh Bijelih stijena (1334 m). Uživali smo u pogledu nagađajući kamo ćemo sutra...

Pred planinarskom kućom, nedaleko od vrha, dočekali su nas dežurni s hladnim pivom, toplim osmijehom i gulašom od divljači. Osjećajući se uvijek dobrodošlo, ovu planinarsku kuću počeli smo prihvaćati kao drugi dom. Nakon večere neki su se družili pred skloništem, a ostali su pokušavali zaspati, puhovima usprkos.

Treći dan čekao nas je najteži dio – put do planinarske kuće Vinište iznad Klenovice. Hrabro smo krenuli prema vrhu Velika Javornica (1375 m). Tamo nas je dočekalo nevrijeme. Trebalo nam je više od deset sati

hoda do konačnoga odredišta. Žestoka kiša nije prestajala padati satima. Pogleda uprtih u vrhove cipela, marširali smo šumom. Bila je to jedna od žešćih kiša. Živčano sam gacao po blatu i mrzio cijeli svijet, a onda ... osjetio sam da šuma predivno miriše. Zelenilo kao u džungli stvaralo je bajkovitu ljepotu, a kiša je u jednom trenutku prestala padati, ustupajući pozornicu sramežljivome suncu.

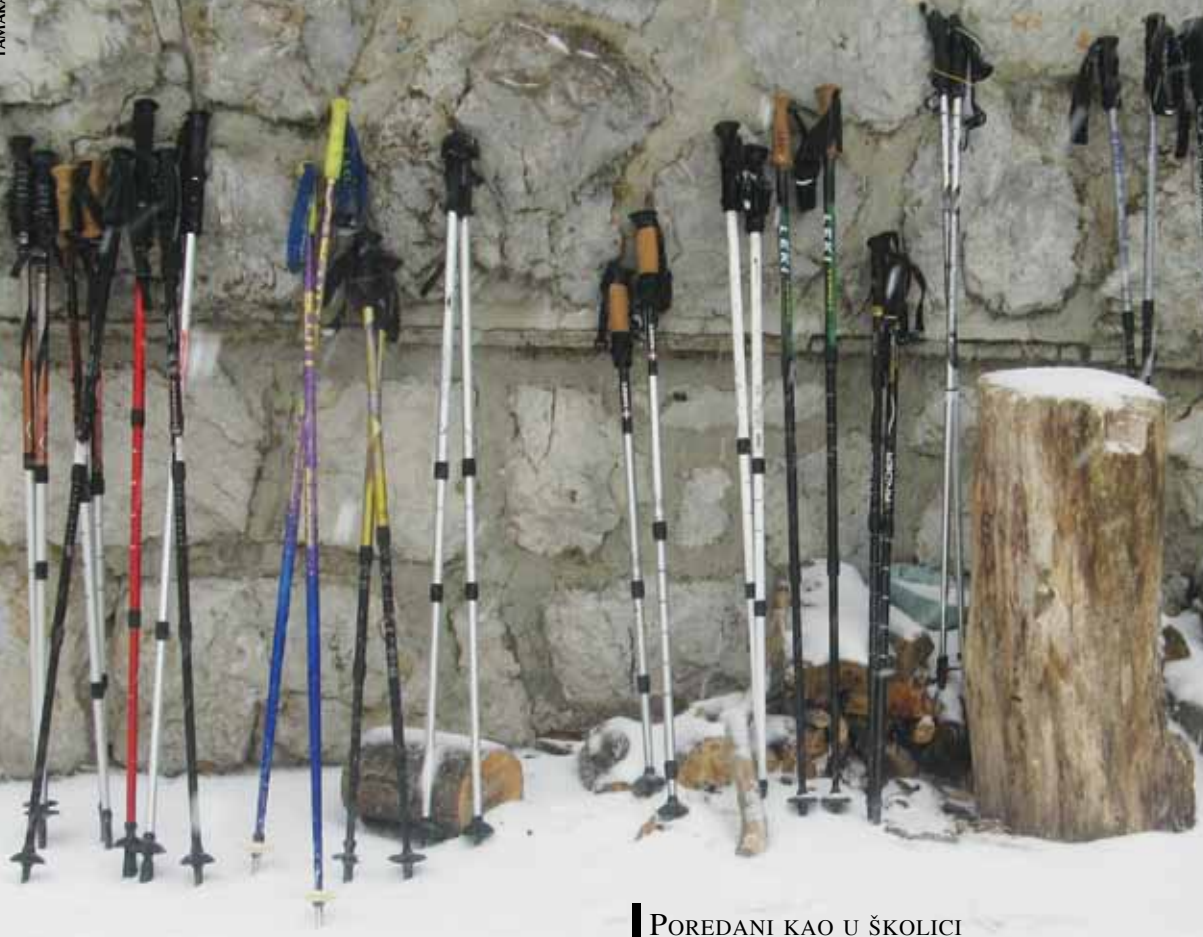
Nakon kraćega odmora na Stalku produljili smo do Zelene kuće na Dulibi, podno Kolovratskih stijena. Presvukli smo se u suhu odjeću te skuhalo nešto toplo, "za žlicu". Brzo smo se okrijepili. Vrijeme je odmicalo i trebalo je nastaviti. Strmi uspon kroz šumsku vlaklu, gotovo do samoga vrha, bio je težak kao i naše nprtnjače. S vrha Kolovratskih stijena (1090 m) naziralo se more. Blizu smo!

Sretan završetak

Kolovratsko polje dočekalo nas je zeleno i rascvjetano, liječivši nam svojom ljepotom noge i dušu. A onda, zaneseni krajolikom, krenuli smo u utrku sa zalazećim suncem. Nažalost, nismo pobijedili. Promašili smo markaciju i izgubili dosta vremena. Mrak je svojim tamnim plaštem već naveliko obavijao livade dok smo mi žurno koračali prema Viništu. Koraci i svjetlo čeonih lampi jedino su se čuli i nazirali u tami. Šutjeli smo od umora. Odjednom, nagli uzdasi oduševljenja ... Otvorio nam se pogled na osvijetljeni Kvarner.

"Dobrodošli!" rekao je Luka stojeći na vratima planinarske kuće. Nakon više od jedanaest sati provedenih na putu, bacili smo naprtnjače na pod i navalili na hladno pivo i vrući roštilj. U polusvjesnom stanju počistili smo sve, a zatim se brzo povukli na spavanje. Sutradan smo zamijetili drukčije mirise, drukčije ozračje. To više nije bio Gorski kotar...

Spuštali smo se prema Klenovici i cijelo vrijeme uživajući u pogledu na more. Slijedilo je kupanje u hladnom, ali, za naša izmučena tijela i bolna stopala, osvježavajućem moru. U nama je ostala toplina doživljaja kojih ćemo se prisjećati na nekim drugim planinama.

POREDANI KAO U ŠKOLICI

ZADOVOLJSTVO
U DRUŽENJU I
USPONU

“DIPLOMIRANI” PLANINARI

TAMARA REHAK

TAMARA REHAK

SKROLARCI NA STAZAMA U SPONA

» TAMARA REHAK

Sanja me je pozvala na jednu od vrlo rijetkih prijepodnevnih nedjeljnih kava u rodnim Vinkovcima. Bez posebnog uvoda, s osmjehom na licu, uputila mi je pogled i izrazila želju da joj se pridružim u pohađanju planinarske škole u zagrebačkom planinarskom društvu Kapela. Njena zarazna priča prizvala je moju davno neispunjenu želju. Moj osmijeh bio je ujedno i odgovor.

KOTLOVI MIRNE

Dolaskom u Društvo lista upisnika jedanaeste generacije već je bila gotovo popunjena. Prijavile smo se i postale planinarske školarke, a ujedno i članice sada i našega društva Kapela. Krenula su prva predavanja i prvi izleti. Svaka nova tematska cjelina bila je zanimljivija od prethodne, a izleti sve ljepši iako nas vrijeme i nije mazilo. Naš prvi planinarski školski izlet na Kamene svate dogodio se hladnog i snježnog 17. ožujka. Bili smo poput svatovske družine, a izlet je bio dobar pokušaj da se međusobno upoznamo i odmjerimo kondicijsku spremnost za sljedeće pothvate.

Naš drugi izlet, 24. ožujka, započeo je pomalo turistički. Posjetili smo zavičajni muzej u Ogulinu i upoznali početke planinarstva u Hrvatskoj kao i druge povijesne znamenitosti. Zatim je uslijedio planinarski pohod na Klek pa smo, kao i nekada davno, i mi krenuli stazama začetka organiziranoga planinarstva u Hrvatskoj. Snježno okruženje, uz lepršanje snježnih pahulja, pratili su nas stazom do naše odrednice, planinarskog doma koji je toplinom vatre grijao i naša srca. Nažalost, ledena staza onemogućila nam je pohod na vrh, ali to ipak nije umanjilo ljepo-

tu druženja i snježne radosti pri povratku te divljenje prekrasnoj Visibabi u snježnom ruhu.

Pravi školski izlet, 7. travnja, bio je pohod na zagorske brege, s temom Orijentacija u prostoru. Naši vrsni predavači bili su dio stvarnosti na terenu. Po dolasku vlaka u Zabok, podijelili smo se u skupine, dobili zemljovide i krenuli stazom prema odredištu, planinarskoj kući Picelj. Po okolnim bregovima uspješno smo odradili sportsko-orijentacijsku vježbu. Nezaboravno putovanje vlakom i druženje nastavilo se i pri povratku. Vjerujem da su dobrom raspoloženju pridonijeli i prvi sramežljivi znaci proljeća na izletu.

Četvrti izlet, 14. travnja, bio je pravi proljetni pohod na Okić i vježba penjanja s iskusnim instruktorima. Svi školarci uzbuđeno su se pripremali i vježbali vezanje čvorova. Penjanje Žoharovom stazom vrlo je ozbiljan zadatak i zahtijeva punu koncentraciju. Pod stručnim vodstvom skupina školaraca odradila je još jedan korak u svome napredovanju.

Element voda

Izletom u Istru, 21. travnja, posjetili smo rijeku Mirnu i sve njezine slapove. Obilne oborine tijekom cijele godine pokazale su punu ljepotu svih sedam slapova rijeke Mirne. Padajući u slapovima preko stijena, rijeka Mirna, na nekim mjestima, stvara u kamenu kotlaste udubine u čijim smo ljepotama uživali, uz melodiju riječnoga toka. No ljepota prirode nije mogla ublažiti negostoljubivost domaćina seoskoga ugostiteljskog objekta. Povratak je bio izrazito ugodan. Kretali smo se drugom stranom kanjona, s novim domaćinom u ugodnom ambijentu i uz izvršno pripremljenu istarsku maneštru.

Posebno uzbuđenje vladalo je na našem prvom dvodnevnom izletu, 27. i 28. travnja, na Vinište. Prije Viništa uživali smo na vidikovcu Gradina i u obilasku putova Frankopana do kaštela Ledenice. Predivni pogledi i predivna povijesna ostavština. Dolaskom u Vinište započeli smo s nizom aktivnosti po skupinama. Do smiraja dana, slijedilo je opuštanje uz druženje. Drugi dan krenuli smo na Kolovratske stijene po vremenu koje nam opet nije

bilo naklonjeno. Povratak se neplanirano odužio, ali i uspješno završio.

Sedmi izlet, 5. svibnja, odveo nas je u Nacionalni park Risnjak. Pratilo nas je hladno, kišno i maglovito vrijeme. Na višim dijelovima staze ponovno smo se susreli sa snijegom i zbog loših vremenskih uvjeta završili pohod u planinarskoj kući podno vrha. Po povratku otišli smo do izvora rijeke Kupe koji nas je iznenadio i oduševio oblikom i ljepotom, baš kao i špilja Lokvarka.

Dragovoljni rad

Opskrba naše planinarske kuće Dragutina Hirca na Bijelim stijenama 12. svibnja, dala je radni karakter osmom izletu. Nakon zadatka, koji smo uspješno odradili i pritom spoznali vrijednosti dragovoljnog rada, uputili smo se stazama prema vrhu Strogog rezervata Bijele i Samarske stijene. Stjenoviti oblici maštovitih naziva potpuno su nas očarali, oživjevši u svojoj ljepoti.

Završni i promocijski izlet, 1. i 2. lipnja, odveo nas je na Dinaru. Prvi dan posjetili smo stari hrvatski kraljevski grad Knin u kojem smo obišli najvažnije znamenitosti. Kasnije smo u skupinama, različitim putevima i prijevozima, došli do planinarskoga doma Brezovac. U predvečerje, nakon kišnoga dana, samo uporni nastavili su druženje, a većina, umorna i iscrpljena, otišla je na počinak.

Probudili smo se u svitanje sunčanoga dana, krenuli smo prema najvišem hrvatskom vrhu Sinjalu (1831 m) i našoj svečanoj promociji. Koračali smo prostranstvima Dinarskoga spleta, a to je doživljaj koji se usijeca duboko u pamćenje. Skupili smo se na vrhu, zajedno s oblacima koji ipak nisu pokvarili promociju polaznicima planinarske škole. Nazdravili smo tradicionalno, šampanjcem uz neizbježnu dinju. Povratak je bio okupan kišom, manjim nezgodama i neprilikama, ali bez posljedica.

I ova, jedanaesta generacija školovanih planinara spremna je za nove pohode i doživljaje, uz neophodno ljudsko sazrijevanje. Neka nas i dalje planinska prostranstva očaravaju svojom ljepotom i zagrlje ljubavljru druženja.

» GORAN ZADRAŽIL

Inoksica

Uvijek me oduševi i razveseli spremnost anonimnih planinara da sudjeluju na radnim akcijama obnove kuća i skloništa diljem Lijepe Naše.

Razveselio sam se kada je Planinarsko društvo „Ina-Bjelolasica“ odlučilo, od 9. do 17.6.2010. godine, organizirati radnu akciju obnove skloništa „Jakob Mihelčić“ na Bjelolasici, o kojem je preuzelo skrb 2005. godine provodeći nadzor i održavanje Kapelskog planinarskog puta (KPP-a).

Prijedlog

Kako bi vrijedni članovi „Ina-Bjelolasice“ mogli obaviti taj hvalevrijedan zahvat, bilo je potrebno organizirati nošenje više od četiri tone raznoga građevinskog i pomoćnog materijala s parkirališta iznad Vrbovske poljane do livade pred skloništem. Taj dio KPP-a je strm i potrebno je oko 45 minuta plani-

narenja za savladati ga. Stoga su pozvani planinari i prijatelji da pomognu nositi materijal. Datum početka akcije bio je 12. 6. 2010. godine. Do tada je trebalo dovesti materijal i pripremiti ga za nošenje.

Na vrijeme sam članovima Društva predložio da, kao iskusni organizatori brojnih planinarskih „fešta“, organiziramo ručak za nositelje materijala, a to su organizatori radne akcije rado prihvatili. Naravno, odmah su se javili: Milica kao glavna kuharica, Mladen kao pomoćni kuhar, Đuro kao pomagač u svemu i moja malenkost kao vozač te organizator nabave hrane i potrebnog kuharskog pribora. Nakon kratkih konzultacija dogovorili smo jelovnik koji je Milica savjesno planirala

KOJA JE NAJMANJA?

s obzirom na količinu namirnica i broj ljudi. Ipak je trebalo okrijepiti više od stotinu usta nakon naporna posla.

Ostvarenje

Na Bjelolasicu su se, dan prije akcije, uputili Milica, Mladen, Đuro i autor ovoga teksta. Automobil je bio pretrpan stvarima: plinskim plamenikom, velikom “inoks rajnglom”, potrebnim priborom za pripremu i dijeljenje hrane, priborom za čišćenje i pranje posuda te s oko trideset i pet kilograma namirnica i, naravno, našim naprtnjačama. S obzirom na ograničene uvjete kuhanja u skloništu, Milica je odlučila ponije-

ti konzervirani grah i mrkvu. Kada smo vidjeli tu gomilu stvari, na brzinu smo izračunali da svatko od nas treba iznijeti na leđima dvadesetak kilograma. No, što je, tu je. Nastojali smo naprtnjače maksimalno i funkcionalno napuniti. Preslagivali smo ih nekoliko puta.

Polako smo krenuli prema skloništu, stvari su virile iz naprtnjača. Predvečer smo stigli do skloništa gdje nas je dočekalo nekoliko organizatora. Nakon večere, uz pokoji gutljaj i planinarske priče, otišli smo na spavanje. Trebalo je spavati sto-na-sat jer nas je čekao naporan dan, a trebalo se do navečer i kući vratiti.

Rano smo ustali. Pod budnim okom šefice Milice

A SAD JEDNA “VATROGASNA”

prionuli smo na posao. Deset kilograma graha, tri kilograma mrkve, koncentrat rajčice, tijesto, luk, češnjak, šest kilograma kobasica, goveđi haše, svježa paprika i svi mogući začini trebali su biti skladno uklopljeni u pravo nosačko varivo. Sjeckali su se i pržili luk i češnjak, otvarale su se konzerve. Milica je držala sve konce u rukama; miješala, isprobavala i pomalo naređivala: “Đuro daj ono... Mladene ovo... Gorane što se čeka?”

Stalno smo dobivali informacije o tijeku akcije prema kojima smo nastojali vremenski uskladiti kuhanje. Sve je trebalo biti, a i bilo je gotovo sredinom dana kada su nosači počeli jesti, skupina po skupina, kako su dolazili i donosili materijal.

Dojmovi

Akcija nošenja materijala uspješno je okončana. Započelo je opuštanje. Svi su bili zadovoljni i radom i hranom. Spremali smo se za povratak. Dio pribora za kuhanje ostavili smo u skloništu, za sreću. Oprostili smo se s organizatorima i ostalim sudionicima, sretni i zadovoljni što smo i mi sudjelovali u najzahtjevnijem dijelu akcije. Čudno je koliko malo toga treba kako bi se nahranila i nasmijala tolika usta. Ukupno: petsto osamdeset i četiri kune i osamdeset i jedna lipa ...

U Zagreb smo stigli navečer, otpremio sam svoje suputnike i otišao kući odmoriti se do sljedećeg planinarskog doživljaja.

» MLADEN ROGOŠIĆ

PRIJATELJSTVO BEZ OGRADA

Bio je to jedan neplanski proljetni izlet Kapele na Kapelu, i to Malu, na sam rub Nacionalnog parka Plitvička jezera: izlet u Saborsko i njegovu okolicu 17. travnja 2010. godine.

Svoju inicijativu, i vezu s Kapelinim Saborčaninom Ivicom, Mrva je pretočio u dobro organiziran izlet u područje u koje se Društvo nije nikada zaputilo, ali je bilo dobrodošlo, u što smo se uvjerali odmah po dolasku.

Nakon jednog od prijevoja iz pravca Plaškog, na omanjoj visoravni okruženoj travnjacima i šumama, ukazalo se Saborsko. Prirodne ljepote kojima je okruženo Saborsko naprosto se uvuku u dušu. Izvori, cvjetne livade, proplanci, rijeke iz kojih se može piti, šuma i njezini stanovnici, a sve ne-taknuto. A tek ljudi, otvorenog i prijateljskog srca. Neposredna srdačnost i gostoljubivost domaćina sve nas je odmah osvojila. Kako je bilo na ovom prvom izletu, tako je bilo i na svim sljedećim izletima u ovaj kraj.

Prvi gosti

U Domovinskom ratu, Saborsko je teško stradalo. Stanovnici se, nakon obnove kuća, bore za obnovu života. Planirana obnova nastoji Saborsko učiniti poznatim planinarskim i turističkim odredištem. Tako bi stanovnici dobili priliku raditi i zaraditi, a time spriječiti iseljavanje. Prvi planinarski i turistički izlet bio je Kapelin izlet, a u spomen na njega postavljena je i tabla na vrhu brijega Alan.

Osim uživanja u ljepotama kraja, uživali smo i u izvrsno pripremljenom lovačkom kotliću kao i u domaćim proizvodima i suvenirima. Bili smo svjesni da tako pomažemo u obnovi života ovoga kraja.

No, nije sve ostalo samo na izletu. U dogovoru s

načelnicom Općine i nastavnicama iz Osnovne škole obećali smo prikupiti informatičku opremu i knjige za školsku knjižnicu. Željeli smo dobro vratiti dobrim. Odaziv Kapelinih članova i prijatelja na donaciju bio je više nego dobar. Predstavnic HPD-a Kapela odvezli su prikupljenu opremu i knjige u Saborsko i predali ih nastavnicama i školarcima.

Ni to nije sve. Ostvario sam svoje obećanje o ugošćavanju učenika iz Saborskog u Zagrebu. U Centru za kulturu i obrazovanje Susedgrad, u njihovom prostoru u Gajnicama, nakon pomne pripreme, omogućio sam školarcima iz Saborskog prikaz njihove predstave "Božić u Saborskom". Temelj predstave su stvarni božićni običaji Saborčana. Odaziv gledatelja bio je velik, a školarci i ostali gosti iz Saborskog bili su oduševljeni.

Kako pomoći našim prijateljima iz Saborskog? Pitanje je to koje postavljam već od našeg prvog susreta. Možda bismo mogli, kao Društvo koje je započelo planinarsko-turističku aktivnost na tom odredištu, potaknuti i druga planinarska društva da obidu Saborsko. Mislim da ima prostora i za razgovore o ljetnoj planinarskoj školi, organizaciji planinarskih tečajeva, školi u prirodi, zimovanju učenika i planinarskih društava i slično. To su samo neke od mogućih aktivnosti koje bi Saborsko moglo prihvatiti, a HPD Kapela u tome bi im moglo pomoći.

Nadam se da nećemo prestati posjećivati Saborsko i okolicu, otkrivenu kap ljepote iz niske Lijepe Naše.

MISIJA JE GOTOVA

HRVOJE ZRNČIĆ

JOŠ PILARI NISU PROPALI

» HRVOJE ZRNČIĆ

AKCIJE - PRVA NA
EKANU, DRUGA UŽIVO

HRVOJE ZRNČIĆ

Ujesen 2009. godine održao se MAX ART FEST 2009. MANIFEST ZABORAVA. „Okupljamo se opet, na mjestu našega art rituala, u podzemlju garaže Kvatrić“, govori umjetnički direktor Festivala i nastavlja, „Max Art Fest je platforma žive umjetnosti, nikako područje retrospektive ili prezentacije.

Prostor u kojem radimo doživljavamo kao pojačalo naših vlastitih akcija, umjetnikovo utočište. Max Art Fest 2009. inzistira na radovima koji nastaju kao dinamični projekti i umjetnički komentari ili provokacije u bilo kojoj tehnici.“

U nizu umjetničkih događanja odigrala se predstava, videoperformans i umjetnička akcija „Još pilari nisu propali“. Bilo je to jedino događanje na Max Art Festu koje ima nit poveznicu s planinarenjem. Prvi autor ovoga umjetničkog događanja je Božo Glumac, planinar, član HPD-a Kapela koji je inspiraciju za ovaj umjetnički događaj pronašao baš na planinarenju. Koautori su Josip Svetić i Ivan Midžić.

Akcije

Prva od dviju akcija dogodila se u šumi i to nedugo prije performansa. Autori su označavali stabla za sječu, istom nijansom boje kojom ih označavaju

šumari, a koja je potpuno neopasna za okoliš. Označavanje stabala se snimalo, a snimka se projicirala na DVD playeru tijekom predstave.

Druga akcija odvijala se na samoj izložbi, na –3 razini javne garaže na Kvaternikovu trgu. Pilari su došli sa svojim bansekom, pokretnim strojem za piljenje drva, pred DVD player na kojemu se vrtjela snimka. Tamo su ih čekale cjepanice koje je trebalo ispiliti i autor Božo Glumac u Armanijevu odijelu, kravati, obrijane glave i s naočalama visoko na čelu. Odloživši sako i naočale, autor se prihvatio posla pilarskog pomoćnika poslužujući pilara cjepanicama. Nakon što je piljenje drva završilo, autor je obukao svoj sako, sjeo s pilarem na bansek i odvezao se s izložbe, uz tutnjavu stroja koja je odjekivala cijelom garažom. Koautori su cijelo vrijeme snimali akciju. Zatim su snimku pustili na drugi DVD player da se prikazuje usporedno s prvom akcijom.

Misija

Treba znati da su svi radovi i sva događanja na Max Art Festu prošli selekciju umjetničkog tijela Festivala, a to svim radovima i događanjima daje svojevrstan legitimitet. Autori su očito ispunili umjetnikovu misiju da provocira promatrača i potakne na razmišljanje. Ovaj puta riječ je bila o odnosu između ekologije i energetike kroz bilježenje prošloga vremena koje su predstavili pilari, cjepanice i bansek, i njemu suprotstavljenoga sadašnjeg vremena u liku pilareva pomoćnika u Armanijevu odijelu, obrijane glave i s naočalama visoko na čelu.

Na kraju treba istaknuti važnu činjenicu. Bilježeći prošla vremena, uz provokaciju i poticaj na razmišljanje o odnosu između ekologije i energetike, umjetnici se nisu priklonili ni jednoj ni drugoj strani. Svojim su nas djelom uvjerali da je važno osobno se upoznati s temom i o njoj samostalno razmisliti.

Vrhunac d.o.o. Vlačka 78 10000 Zagreb +385(1)4572-323 vrhunac@vrhunac.hr www.vrhunac.hr